

Kahan

VYCHÁZÍ 30 LET

8 | **OMEZENÍ DODÁVEK
PLYNU?**

Městský energetik hledá alternativy a radí, jak uspořit

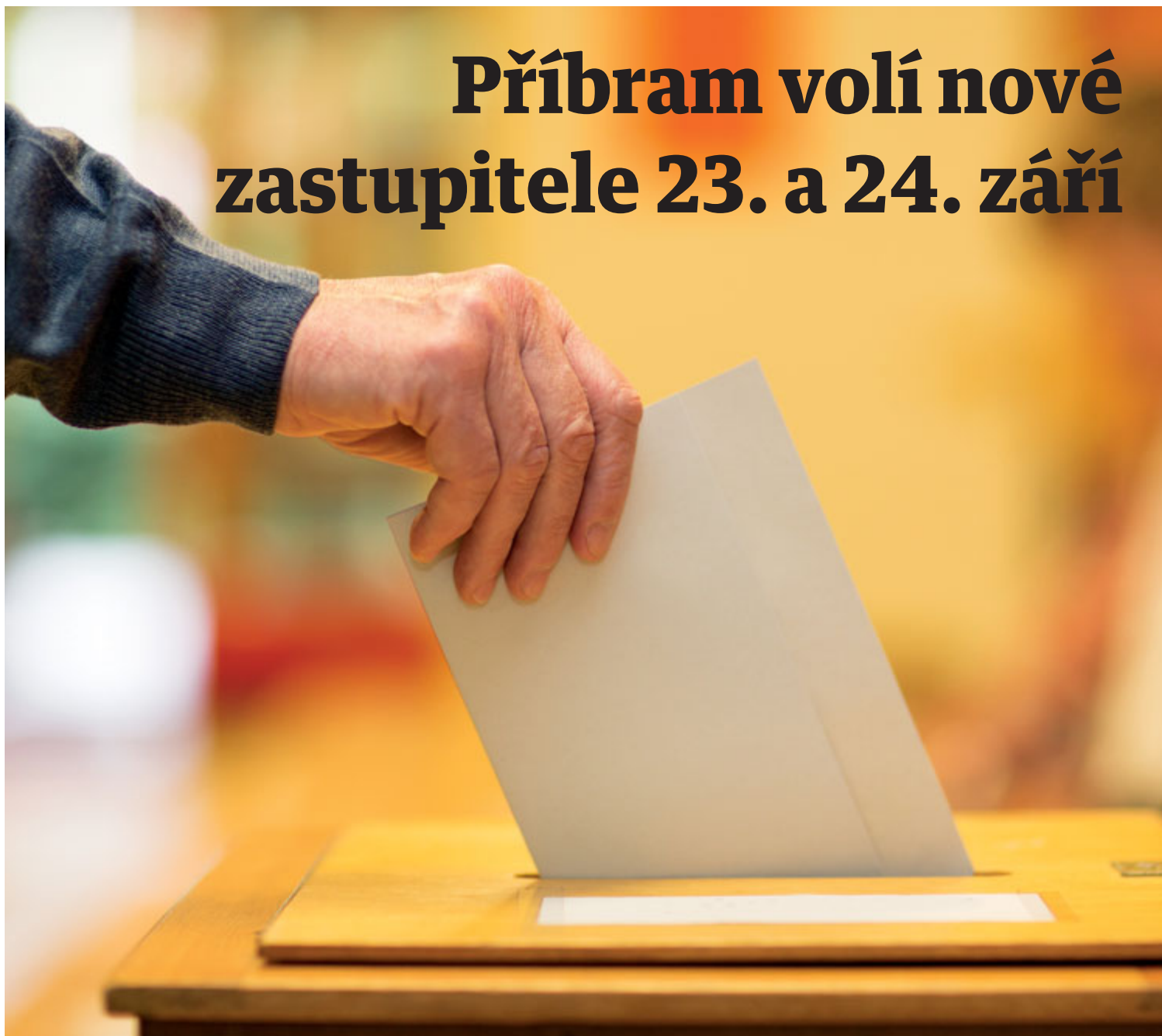
10 | **ALKOHOL DEVASTUJE
CELÉ RODINY**

Rozhovor s adiktoložkou Hanou Vavřincovou

18 | **NOVÝ ŠKOLNÍ ROK
JE TADY**

Školy letos přivítají přes čtyři stovky prvňáčků

Příbram volí nové zastupitele 23. a 24. září

Reality Pintner
založeno 30.2.1990

**Ryze česká rodinná realitní kancelář
31 let v Příbrami**

TRADICE – JISTOTA – KOREKTNOST

Výběr z nabídky:

Ke koupi byt 2+1, 62,5 m² v Plzni – Doudleveci, ul. Skupova ENB: C.
Cena: 3,87 mil. Kč

Prodej RD s rekonstruovaným bytem 4+kk, stodolou a pozemkem 967 m² v Bohutíně. Zatím ENB: G.
Cena: 4,9 mil. Kč

Ke koupi RD v Novém Podlesí s pozemkem 823 m². Zatím ENB: G.
Cena: 3 999 999 Kč

Prodej revitalizovaného RD s pozemkem 773 m² v Solenicích, vodovod, kanalizace, elektřina, topení el. Tepelné čerpadlo. Před revitalizací ENB: F.
Cena: 5,6 mil. Kč

*Svěťte nám i Vy klíče od Vaší nemovitosti a my Vám ji dobře prodáme
Zavolejte, přijedeme...*

tel. +420 318 630 850, 602 607 982

Dlouhá 90, Příbram III, druhý dům pod Svatohorskými schody (vchod do dvora)
www.realitypintner.cz, info@realitypintner.cz

NA HŘIŠTI TO ŽIJE!
září 2022

PŘÍBRAM

Zveme vás na otevřené sportovní zábavné tréninky pro děti od 6 let

01.09. <small>16.00 – 17.00 h.</small>	hřiště Jana Drdy (GPS 49.676196, 13.988087) FBC Příbram TJ SPARTAK	florbal házená
08.09. <small>16.00 – 17.00 h.</small>	ZŠ Školní (GPS 49.672298, 13.997113) TTC Příbram	ping pong
15.09. <small>16.00 – 17.00 h.</small>	hřiště Ryneček (GPS 49.686153, 14.007384) JUDO Příbram Pankration gym	judo bojové sporty
22.09. <small>16.00 – 17.00 h.</small>	hřiště Drkolnov (GPS 49.674745, 13.982495) SK SPARTAK	fotbal
29.09. <small>16.00 – 17.00 h.</small>	hřiště Ve Dvoře (GPS 49.679598, 13.996461) Plavecký klub FAMK	plavání malá kopaná

60KM OD VÁS

A ZVÍŘECÍ
KREMATORIUM
Strakonice

**KREMATORIUM
STRAKONICE**

Heydukova 1644

Rozloučení i kremace v jednom místě
v nově vybudovaném objektu

ZVÍŘECÍ KREMATORIUM

telefon nonstop 24 / 7
+420 797 605 555

Určitě navštivte naše stránky
akrematorium.cz

DNY TAJEMNA A ZDRAVÍ • ALTERNATIVA • ESOTERIKA • HAND-MADE

ASTROVÍKEND
ZÁŽITKOVÝ FESTIVAL

24. ZÁŘÍ 2022 10-18H
DIVADLO A. DVOŘÁKA, PŘÍBRAM
ESTRÁDNÍ SÁL, LEGIONÁŘŮ 400

www.astrovikend.cz www.facebook.com/astrovikend

Hudební školička Yamaha Příbram

otevřít rozvrh pro ŠKOLNÍ ROK 2022/2023

Přijďte si lekci vyzkoušet v rámci ukázkové hodiny.

Pro děti již od 4 měsíců!!!

Více informací a rezervace na:

 [@hsyamahapribram](https://www.facebook.com/hsyamahapribram)
 yamahapribram@gmail.com

OBSAH ČÍSLA

- 4** NEMOCNICE NAKOUPÍ VYBAVENÍ ZA 150 MILIONŮ KORUN
- 8** MĚSTSKÝ ENERGETIK HLEDÁ ALTERNATIVY PRO PŘÍPAD OMEZENÍ DODÁVEK ZEMNÍHO PLYNU
- 9** PŘÍBRAMSKÁ SVATOHORSKÁ ŠALMAJ BUDE 10. ZÁŘÍ NA SVATÉ HOŘE
- 10** NEJVÍCE KLIENTŮ JE ZÁVISLÝCH NA ALKOHOLU, DEVASTUJE CELÉ RODINY
- 14** ZANECHTE STOPU V KRAJINĚ, KDE ŽIJETE. BRDSKÉ STROMSÁZENÍ 2022
- 18** ŠKOLY PŘIVÍTAJÍ PŘES ČTYŘI STOVKY PRVNÁČKŮ. ZAČÍNÁ ŠKOLNÍ ROK 2022/23

VŠECHNO JE OTÁZKOU VOLBY

Jsou tu první školní dny. V třídnicích se začínají plnit první stránky, v sešitech se objevují první zápisky. Prvnáči začínají vnímat rozdíl mezi školou a školou a už si pamatují jméno paní učitelky. Studenti prvních ročníků středních škol vzpomínají se slzou v oku na to, jaká pohoda ta základka byla. Rodí se nová kamarádství a rozbíhají se nové životní osudy.

Správně si vybrat školu znamená správně nasměrovat svou budoucnost. A to platí už od školky, možná už od jesliček. První setkání se školou dokáže doživotně ovlivnit přístup jedince ke vzdělání. To platí v dobrém, ale bohužel hlavně ve zlém.

Správně trefit kombinaci jedinečných vlastností dítěte s tím, co umí nabídnout škola nebo školka, je docela oříšek. Když se to ale povede, je vyhráno. Následující životní volby pak už nemusí být nikdy zatíženy nedůvěrou ve vzdělávací instituce a vše běží tak nějak snáze.

Tento Kahan je poslední před letošními komunálními volbami. Volby jsou také něco jako rozhodování o budoucnosti. Není to rozhodování tak vážné jako u školy, neovlivní celý náš život, ale pouze jeho čtyřleté období, přesto se vyplatí ho nepodcenit. Nejít k volbám a pak být mrzutý z toho, jak dopadly, je přeče hloupé. Byl bych moc rád, kdyby co nejvíce obyvatel Příbrami dorazilo k volbám a prostřednictvím hlasovacích lístků určilo, jaká bude budoucnost města.

Ať jsou všechny vaše volby šťastné!

■ **Jan Konvalinka**
starosta města Příbram

Downtown s dětským závodem i LED obrazovkou	4
Město vydalo výroční zprávu a kalendář	5
Příbram vybere nové zastupitele. Volby se konají 23. a 24. září	6
Aktivní senioři mají z čeho vybírat	13
Technické služby povede Irena Hofmanová	14
Akademie třetího věku přiblíží evropské dějiny	16
Nevíte, kam po základní škole? Přijďte na Veletrh středních škol	17
Na erbu pro slovenský Kežmarok se podíleli i návštěvníci festivalu	20
O desátém místě jsem jen tajně snil	22
Studenti se zajímali o osudy pamětníků	24
Jaké byly letecké dny v Příbrami	25
Po kom je pojmenována Fantova louka	26
Příbramské zápolení s horkem	27
Přes Kamýk vstoupíme na území slapské vodní nádrže	28
Zelená páteř: Jak se naplňuje generační vize	29
Město nabízí volný prostor k podnikání	30

Kahan - Zpravodaj města Příbram, vychází 11x ročně, slouží k informování občanů města Příbram. **Vydává:** Město Příbram, Tyršova 108 (IČO: 00243132) pod registračním číslem Ministerstva kultury ČR E11726 v nákladu 16 000 výtisků. Do každé domácnosti v Příbrami je doručen jeden výtisk zdarma. **Místo vydání:** Městský úřad Příbram, Odbor komunikace a cestovního ruchu, Příbram I, Tyršova 108, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. **Příjem inzerce:** Odbor komunikace a cestovního ruchu, tel.: 318 402 281, e-mail: kahan@pribram.eu. Za věcnou správnost článků odpovídají autoři. **Redakční rada:** Jan Konvalinka, Martin Buršík, Zorka Brožíková, Zuzana Kučerová, Eva Švehlová, Jaroslav Hodrment. **Šéfredaktor:** Stanislav D. Břeň. **Redakční uzávěrka** je první den předchozího měsíce. Další zprávy radnice na pribram.eu, kahan.pribram.eu nebo facebook.com/mestskyradpribram. Distribuce tohoto čísla probíhá od 30. srpna do 5. září 2022. Foto na titulní straně: Shutterstock

KRÁTCE

Downtown s dětským závodem i LED obrazovkou

Svatohorský Downtown chystá 6. pokračování a průjezd historickým centrem města. Letošní ročník přinese některé novinky. Chystá se dětský závod, na trati bude umístěna LED obrazovka, která divákům umožní sledovat soutěž z jednoho místa, novinkou bude i putující moderátor, který bude komentovat také ve Svatohorském sadu. Stejně jako v minulých letech očekávají organizátoři okolo 130 jezdců. Start závodu je 17. září ve 14.00, ale již předtím budou probíhat tréninky. Podrobnosti jsou na webu pbdowntown.cz.

Nejen pro sportovce

V neděli 4. září od 17.00 si mohou fanoušci pétanque přijít vyzkoušet a zahrát tuto francouzskou hru na upraveném hřišti u Gymnázia Příbram v ulici Legionářů. Více informací o přihlášení do přátelského turnaje naleznete na webu sport.pribram.eu. Sportovní manažer Jan Hadraba dále informoval o druhém ročníku Sportovního dne pro školáky, který navazuje na projekt města Sportovní den pro prvňáčky: „Ve spolupráci se sportovními kluby se uskuteční v úterý 13. září ve sportovním areálu pod Svatou Horou. Představí se 12 sportovních oddílů, které předvedou jednotlivé sporty a ukáží žákům prvního stupně základních škol, jak správně sportovat.“

Příležitost pro malé bruslaře

BK Příbram pořádá na příbramském zimním stadionu kurzy bruslení pro děti od tří do sedmi let. Mimo prázdnin a státních svátků se konají každou středu od 16.45 do 17.30 a ve čtvrtek od 16.30 do 17.15. Na závěr výuky se děti účastní lední revue. Podrobnosti jsou k dispozici na facebookovém profilu Bruslařský klub Příbram.

Nabídka DDM pro děti i dospělé

Dům dětí a mládeže Příbram připravil pro školní rok 2022/2023 následující nabídku zájmových kroužků: Aerobic; Airsoft; Angličtina pro nejmenší; Angličtina pro školáky; Co si (ne)pamatujeme z tanečních; Cvičení s Evou; Čiperušky - taneční skupina; Dramatický kroužek; Eko-kroužek; Florbal; Fotografický kroužek; Hra na flétnu; Hravá angličtina; Keramika pro děti; Keramika pro rodiče s dětmi; Keramika pro dospělé a seniory; Kytara a zpěv; Mluvíme anglicky; Modelářský kroužek; Moderní tanec; Rybářský kroužek; Sebeobrana; Sportovní tanec; Synchron-dance; Šachový kroužek; Zářiči ženy - taneční skupina. Z pravidelných akcí pak DDM pořádá cvičení s fyzioterapeutkou pro seniory, Deskohraní pro děti i dospělé nebo (Před)školu hrou - pro předškoláky s rodiči nebo prarodiči. Podrobnosti jsou na webu ddmpribram.cz.

Rezervace už na rok 2023

Zájemci o ubytování v chatě Granit si mohou od 1. září zamluvit pobyty na prosinec 2022 a celý rok 2023. Rezervovat lze na webových stránkách chatagranit.cz nebo na telefonu 601 390 678. „S ohledem na celkový růst provozních nákladů upravuje chata Granit ceník ubytovacích služeb s účinností od 1. prosince 2022,“ informoval ředitel SZM Jan Slaba. Rok je nově rozdělen do tří sezon, zdražování se bude týkat letní a zimní sezony. Ceny ubytování v mimosezóně se provozovatel rozhodl zachovat ve stejné výši. Chatu provozují Sportovní zařízení města Příbram a je otevřena celoročně.

Nemocnice nakoupí vybavení za 150 milionů korun

Příbramská nemocnice získala dotaci ve výši 150 milionů korun z fondu REAC-EU. Za tuto sumu nakoupí například nový rentgen, magnetickou rezonanci, diagnostický přístroj Spect-CT, sadu endoskopických a dalších operačních přístrojů, elektricky polohovatelná lůžka, počítače a další vybavení. Nákup je plánovaný na letošní a příští rok.

Začátek září s Příbramským huntíkem

Ve dnech 2. a 3. září se uskuteční 47. Příbramský huntík Zdeňka Hejklíka. Program začíná v pátek od 17.00 v kostele Mistra Jakoubka ze Stříbra na Březových Horách. Pokračuje pak o den později od 13.00 v Restauraci Orlov. V pátek je vstupné dobrovolné, v sobotu činí 95 korun. Vystoupí Jirka Řehulka, Mandala, Nebezemě, Jedara, Pavel Petráň a kapela, Petr Vašina a Míša Mádlová, Ve čtvrtek v Pět, VanSwing, Naopak či Spolektiv.

Kaňka před otevřením

Město a příbramská organizace Českého rybářského svazu (ČRS) zvou veřejnost na slavnostní otevření sportovního revíru na rybníku Kaňka. Akce se uskuteční v sobotu 17. září 2022 v 9.00 a na účastníky čekají zábavní soutěže v lovu ryb udicí a budou zajištěny občerstvení a hudba až do 14.00. „Rybník prošel nákladnou stavební rekonstrukcí a je připraven pro sportovní rybáře i pro veřejnost. Poskytuje klid i možnost pro relaxaci,“ dodal Petr Doležal z místní organizace ČRS.

Noční čtení v Příbrami

Ve středu 21. září můžete navštívit Noc literatury, která se koná v Knihovně Jana Drdy (na náměstí T. G. Masaryka) a v obchodě YesBez a bistru Vesmírek (vila Obora). Od 18.00 na vás čekají čtenářské zážitky, hudba, jídlo a pití, známé tváře a milé knihovnice. Podrobnosti najdete na webu knihovny kjd.pb.cz.

Vážná hudba seniory potěšila

Městu Příbram patří poděkování za plnou podporu při realizaci koncertů vážné hudby pro příbramské posluchače. Koncerty se uskutečnily v červnu letošního roku, a to za vstřícné spolupráce s městskou knihovnou a jejím vedením i za spolupráce s produkcí Divadla A. Dvořáka, v jehož foyer se tak mohla uskutečnit slavnostní akce u příležitosti předávání pamětních listů absolventům Virtuální univerzity třetího věku. Společenské setkání obohatil svým mistrovským uměním jeden z nejznámějších pianistů u nás i v zahraničí, Radoslav Kvapil. Koncertní vystoupení realizoval Ústav Antonína Dvořáka pro kulturní život seniorů. Ten připravil ještě dostaveníčko s barokní hudbou pro klienty domova seniorů na Březových Horách, které umožnili laskaví zaměstnanci domova s ředitelkou Lenkou Procházkovou.

■ Stanislava Spoustová

Ústav Antonína Dvořáka pro kulturní život seniorů, Praha

Zlatý Šimek

Mladý příbramský tenista Kristián Šimek (na snímku třetí zleva) si připsal cenný sportovní úspěch. S družstvem českých sportovců do 12 let přivezl zlatou medaili z Mistrovství Evropy, které se konalo ve francouzském Dijonu. Týmu se pro Česko podařilo vybojovat zlato v kategorii mladší žáci, a to po 17 letech.

■ Aktuality zpracoval: Stanislav D. Břeň

Město vydalo výroční zprávu a kalendář

Příbram před prázdninami vydala svou historicky první výroční zprávu. Představuje ucelený zdroj informací o činnosti města v roce 2021. V úvodu se report věnuje informacím o městě, organizaci a řízení města. V další části seznamuje s poskytovanými službami občanům, vybranými investičními akcemi a hospodařením. Závěr je věnován statistice a získaným oceněním. Zpráva je ke stažení na webu města pribram.eu nebo pod přímým odkazem 1url.cz/5rQym.

V následujícím roce může stěny vašeho domova či kanceláře zdobit nástěnný kalendář s leteckými snímky fotografa a pilota létajícího paraglidu Jiřího Jirouška. Fotografie z výšky nabízejí možnost prohlédnout si krásy Příbrami a okolí z ptačí perspektivy. O grafické zpracování kalendáře ve formátu A3, který je v prodeji za 200 Kč v Městském informačním centru v Pražské ulici, se postaral autor vizuálního stylu města Štěpán Holíč.

inzerce

KEMMLER
ELECTRONIC

HLEDÁME OPERÁTORY VÝROBY

BENEFITY:

- 5 týdnů dovolené
- stravenkový paušál
- flexibilní pracovní doba
- sickdays
- příspěvek na penzjiko
- pololetní bonusy

KONTAKT:

318 665 016

personalni@kemmler-electronic.cz
www.kemmler-electronic.cz

DALŠÍ VOLNÉ POZICE:

metrolog | skladová účetní | finanční účetní
skladník | obsluha stříhacích automatů
technik junior na DPP

Příbram vybere nové zastupitele. Volby se konají 23. a 24. září

V řádném termínu vypsáném prezidentem republiky se v Příbrami uskuteční volby do zastupitelstva města. Konají se v pátek 23. a v sobotu 24. září letošního roku. V Příbrami je 39 očíslovaných volebních okrsků, voliči by měli věnovat pozornost materiálům v obálkách s hlasovacími lístky, z nichž se dozvědí číslo a adresu okrsku, v němž budou volit.

Hlasování v komunálních volbách má svá specifika a volič dostává více možností, jak označit svůj lístek.

Foto: Shutterstock

Od posledních komunálních voleb uběhly téměř čtyři roky, a Příbram se tak opět připravuje na „svátek zastupitelské demokracie“. V pátek 23. a v sobotu 24. září vyberou lidé 25 zastupitelů a zastupitelek pro volební období 2022-2026. Volby se řídí ustanoveními Zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ZAREGISTROVÁNO BYLO 12 KANDIDÁTNÍCH LISTIN

Městský úřad Příbram (jako registrační úřad) projednal podané kandidátní listiny a na začátku srpna zaregistroval v Příbrami celkem 12 politických stran, hnutí a uskupení, které se budou ucházet o přízeň voličů. Níže je vyjmenováváme v abecedním řazení (uvádíme název volební strany s drobnými typografickými odlišnostmi, např. názvy velkými písmeny zmiňujeme ve tvaru podle jazykové normy; jednotlivé volební strany jsou odděleny středníky): ANO 2011; Česká pirátská strana; ČSSD a Přátelé; Dělnická strana sociální spravedlnosti; KDU-ČSL a nezávislí kandidáti; Komunistická strana Čech a Moravy; Občanská demokratická

strana; Příbram 2030 (Nestraníci); Příbramáci pro Příbram a Přísaha - občanské hnutí Roberta Šlachty; Šance pro Příbram; Spojenci - TOP 09, Starostové a nezávislí, Politické hnutí Hlas, SOS Příbram a nezávislí kandidáti; Svoboda a přímá demokracie (SPD).

Pokud občan neobdrží hlasovací lístek, např. z důvodu neoznačení schránky jménem voliče nebo z důvodu přeplněnosti, pak jsou lístky k dispozici ve volebních místnostech.

”

V komunálních volbách může volit: a) státní občan ČR, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let a je v den voleb v této obci přihlášen k trvalému pobytu, nebo b) státní občan jiného členského státu EU, který alespoň druhý den voleb dosáhl věku nejméně 18 let. V tomto případě platí, že občan musí být přihlášen k trvalému, eventuálně k přechodnému pobytu, kdy musí jít o registrované přihlášení. Občan členského státu EU může hlasovat za podmínky, že požádal o zápis do dodatku stálého seznamu voličů. Pro volby do obecních zastupitelstev se nevydávají voličské průkazy.

HLASOVACÍ LÍSTKY BUDOU VE SCHRÁNKÁCH

Klíčovými termíny z pohledu voliče jsou 23. a 24. září, kdy se konají volby samotné (pátek - 14.00-22.00, sobota - 08.00-14.00). Důležité je však sledovat i některé další lhůty. Například do 20. září by voliči měli dostat do svých domovů hlasovací lístky. Pokud občan hlasovací lístky neobdrží, např. z důvodu neoznačení poštovní schránky jménem voliče nebo z důvodu přeplněnosti poštovní schránky, pak jsou hlasovací lístky vždy k dispozici ve volebních místnostech.

Pokyny pro volby

- Voliči bude umožněno hlasování poté, kdy po příchodu do volební místnosti prokáže svoji totožnost a státní občanství České republiky, popřípadě státní občanství státu, jehož občané jsou oprávněni volit na území České republiky. Totožnost a státní občanství prokáže volič občanským průkazem nebo cestovním pasem České republiky, jde-li o cizince, průkazem o povolení k pobytu.
- Nejpozději tři dny předem dnem konání voleb budou voliči dodány hlasovací lístky. V den voleb pak může obdržet lístky i ve volební místnosti.
- K zajištění pořádku a důstojného průběhu hlasování ve volební místnosti je každý povinen uposlechnout pokyny předsedy okrskové volební komise.
- Každý volič se musí před hlasováním odebrat do prostoru určeného pro úpravu hlasovacích lístků, jinak mu okrsková volební komise hlasování neumožní.
- Ze závažných, zejména zdravotních důvodů, může volič požádat městský úřad a ve dnech voleb okrskovou volební komisi o to, aby mohl hlasovat mimo volební místnost, a to pouze v územním obvodu volebního okrsku, pro který byla okrsková volební komise zřízena.

Od úterý 20. září až do skončení hlasování, tedy 24. září do 14.00, se nesmí zveřejňovat výsledky předvolebních a volebních průzkumů. Ve dnech voleb platí pro okrskové volební komise a osoby přítomné při sčítání hlasů zákaz poskytování informací o průběhu a dílčích výsledcích voleb. Tato restrikce se nevztahuje na informace o počtu voličů, kteří hlasovali.

Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce podepíše zaměstnanec obce, jejíž úřad plní funkci registračního úřadu a zaměstnanec Českého statistického úřadu. Registrační úřad vyhlásí výsledky voleb na úřední desce registračního úřadu. Pověřený obecní úřad zároveň zajistí zveřejnění zápisu o výsledku voleb na úřední desce obce, pro kterou byl registračním úřadem. Celkové výsledky vyhlásuje Státní volební komise a uveřejňuje sdělením ve Sbírce zákonů. Průběžné výsledky voleb publikuje Český statistický úřad na oficiálním webu volby.cz.

V Příbrami je 39 očíslovaných volebních okrsků, které se nacházejí na níže uvedených adresách. Voliči by měli věnovat pozornost materiálům v obálkách s hlasovacími lístky, z nichž se dozvedí číslo a adresu okrsku, v němž budou volit.

- 1: Na Příkopech 104, Příbram I, 261 01 (Obchodní akademie a VOŠ Příbram)
- 2: Na Příkopech 104, Příbram I, 261 01 (Obchodní akademie a VOŠ Příbram)
- 3: Jiráskovy sady 273, Příbram II, 261 01 (Základní škola, Příbram II, Jiráskovy sady 273)
- 4: Balbínova 328, Příbram II, 261 01 (Základní škola pod Svatou Horou, Příbram)
- 5: Dlouhá 163, Příbram III, 261 01 (budova bývalé 2. Základní školy)

- 6: Dlouhá 163, Příbram III, 261 01 (budova bývalé 2. Základní školy)
- 7: Dlouhá 163, Příbram III, 261 01 (budova bývalé 2. Základní školy)
- 8: Březnická 135, Příbram III, 261 01 (Q klub AMAVET)
- 9: Pod Šachtami 294, Příbram IV, 261 01 (Dům dětí a mládeže Příbram)
- 10: Zdabořská 27, Příbram V - Zdaboř, 261 01 (hasičská zbrojnice)
- 11: Žežická 193, Příbram VII, 261 01 (budova bývalé 8. Základní školy)
- 12: Žežická 193, Příbram VII, 261 01 (budova bývalé 8. Základní školy)
- 13: Zavržice čp. 9, Příbram, 261 01 (hasičská zbrojnice)

Jak označit volební lístky?

Hlasování při komunálních volbách má svá specifika a volič dostává více možností, jak označit svůj lístek. Tím se „komunálky“ liší od jiných typů voleb. Volič může udělit takový počet hlasů, kolik je ve městě zastupitelů a zastupitelé, v Příbrami je to 25 osob. Jak můžete (ale nemusíte) při volbě postupovat?

- Pokud nepreferujete konkrétní osobnosti z různých politických stran, hnutí či uskupení (dále jen „strana“), můžete volit takzvané stranicky. Jednoduše křížkem označíte pouze jednu stranu a vašich „25 hlasů“ připadne 25 lidem na daném hlasovacím lístku.
- Jestliže vám někteří lidé z konkrétní strany takřkajíc nesedí, můžete přidělit křížky pouze jednotlivým osobám v rámci dané strany. Není třeba tak křížkovat celou stranu, pouze vámi preferované uchazeče a uchazečky o post zastupitele. Pokud neudělíte všech 25 křížků, vaše udělené hlasy platí, ale zbylé se nepočítají.
- V komunálních volbách můžete volit osobnosti napříč všemi stranami. Pouze je třeba dobře počítat a nepřekročit číslo 25. Označíte-li méně kandidátů, zbylé hlasy se nezapočítají, označené však platí. Označíte-li více kandidátů, je vaše volba neplatná jako celek. Výběr kandidujících by totiž nebyl jednoznačný a při sčítání hlasů si okresní volební komise nemůže vybírat, koho by započítala a koho nikoliv.
- Jako volič si můžete zvolit kombinaci osobností a volební strany. Tedy třeba pět kandidátů z různých volebních stran zaškrtnete a potom udělíte křížek pro vaši upřednostňovanou stranu. Pět osobností získá váš hlas, dalších 20 hlasů bude připočteno straně, kterou označujete jako celek.
- Pozor: Budete-li vybírat z více stran, vždy dobře počítejte. Příbram má 25 zastupitelů a vy tedy můžete udělit maximálně 25 křížků. Také nelze křížkovat dvě strany, protože součet hlasů by určitě překročil číslo 25. Stejně důležité je, abyste vybrané osobnosti nebo hlasovací lístky označili křížkem. Neplatí kroužkování, „fajfkování“ ani podtrhávání.

- 14: nám. J. A. Alise 1, Příbram VI - Březové Hory, 261 01 (Základní škola, Příbram - Březové Hory, Prokopská 337)
- 15: 28. října 1, Příbram VII, 261 01 (Základní škola, Příbram VII, 28. října 1)
- 16: 28. října 1, Příbram VII, 261 01 (Základní škola, Příbram VII, 28. října 1)
- 17: Legionářů 402, Příbram VII, 261 01 (Gymnázium)
- 18: Legionářů 402, Příbram VII, 261 01 (Gymnázium)
- 19: Legionářů 402, Příbram VII, 261 01 (Gymnázium)
- 20: 28. října 1, Příbram VII, 261 01 (Základní škola, Příbram VII, 28. října 1)
- 21: 28. října 1, Příbram VII, 261 01 (Základní škola, Příbram VII, 28. října 1)
- 22: Bratří Čapků 279, Příbram VII, 261 01 (Základní škola, Příbram VII, Bratří Čapků 279)
- 23: Bratří Čapků 279, Příbram VII, 261 01 (Základní škola, Příbram VII, Bratří Čapků 279)
- 24: Žežická 193, Příbram VII, 261 01 (budova bývalé 8. Základní školy)
- 25: Žežická 193, Příbram VII, 261 01 (budova bývalé 8. Základní školy)
- 26: Žežická 193, Příbram VII, 261 01 (budova bývalé 8. Základní školy)
- 27: Žežická 193, Příbram VII, 261 01 (budova bývalé 8. Základní školy)
- 28: Školní 75, Příbram VIII, 261 01 (Základní škola, Příbram VIII, Školní 75)
- 29: Školní 75, Příbram VIII, 261 01 (Základní škola, Příbram VIII, Školní 75)
- 30: Bratří Čapků 279, Příbram VII, 261 01 (Základní škola, Příbram VII, Bratří Čapků 279)
- 31: Školní 75, Příbram VIII, 261 01 (Základní škola, Příbram VIII, Školní 75)
- 32: Brodská 100, Příbram VIII, 261 01 (Dům pečovatelské služby)
- 33: Novohospodská 93, Příbram IX, 261 01 (budova 1. SčV)
- 34: Žežice čp. 7, Příbram, 261 01 (bývalá restaurace)
- 35: Brod, Příbram, 261 01 (klubovna)
- 36: Jeruzalém čp. 42, Příbram, 261 01 (klubovna)
- 37: Lazec čp. 73, Příbram, 261 01 (klubovna)
- 38: Orlov čp. 111, Příbram, 261 01 (hasičská zbrojnice)
- 39: Poštovní 4, Příbram V - Zdaboř, 261 01 (budova Ministerstva zemědělství)

Graficky přehledný manuál pro možné způsoby úpravy hlasovacího lístku najdete na webu města příbram.eu nebo pod přímou zkratkou url.cz/frHG6P.

■ Stanislav D. Břeň
s přispěním Ivany Novotné-Kuzmové

Městský energetik hledá alternativy pro případ omezení dodávek zemního plynu

Asi všichni vnímáme složitou mezinárodní situaci, díky níž může dojít k částečnému omezení nebo i úplnému přerušení dodávek plynu. Týkalo by se jak občanů, tak příspěvkových organizací a organizačních složek města, ale také řady městských budov a budov ostatních institucí a firem. Proto většina z nás v tomto období hledá odpovědi na otázky, jak se na takové možné snížení dodávek plynu připravit.

Dramaticky rostoucí ceny a nejistota v dodávkách plynu řeší firmy, domácnosti i obce.

Ilustrační foto: Unsplash

Město Příbram má výhodu v tom, že se v nedávné době uskutečnila modernizace zdejší teplárny (provozovatelem je společnost Energo), spočívající v přechodu na obnovitelný zdroj - na biomasu. Další výhodou je napojení klíčové infrastruktury (např. nemocnice, některé školy) právě na síť této teplárny.

Vedení města se v současné době zabývá přípravami opatření, která budou aktivována v případě snížení/přerušení/zastavení dodávek plynu u městských objektů. K zabezpečení provozů závislých na dodávkách zemního plynu je městským energetikem dokončován prvotní sběr dat týkajících se jednotlivých odběrných

míst a určení regulačních stupňů. Energetik hledá rychle uskutečnitelné alternativy vytápění městských budov, aby byla zachována dostupnost služeb pro občana pro následující topnou sezonu. Hledá dlouhodobější alternativy vytápění městských budov s cílem získat do budoucna nezávislost na ruském plynu. Zároveň analyzuje a vyhodnocuje možná organizační opatření.

Kroky vedoucí ke snížení a eliminaci rizik spojených s omezováním dodávek plynu či případnému přerušení jsou připravovány nejen pro městské budovy. Ohledně možnosti zajištění alternativního způsobu vytápění pro jednotlivé občany v katastrofu města byla předběžně dotázána společnost Energo, zda bude schopna přijímat do soustavy nové klienty, jednotlivce, ale i společnosti, která se od teplárny v minulosti odpojila a k vytápění si zvolila plynové kotelny. Podle dosavadních vyjádření ze strany teplárny by kapacita příbramské teplárny měla být dostatečná pro připojení nových i v minulosti odpojených odběrných míst.

Městský energetik se intenzivně zabývá přípravami opatření k eliminaci rizik omezení dodávek zemního plynu. Navíc v rámci osvětové činnosti a na základě obecně platných doporučení velkých energetických společností připravil jedenáct rad a doporučení pro občany, které navrhuje, jakým způsobem je možné snížit náklady.

■ Zorka Brožiková
místostarostka města Příbram

Jak ušetřit na energiích

- Pravidelnou kontrolou a odvzdušněním radiátorů lze dosáhnout vyšší účinnosti topení a tím snížit náklady na vytápění až o 2 %.
- Umístěním hliníkové fólie za radiátory lze zajistit lepší odrazení tepla (které by jinak unikalo do venkovní zdi) zpět do místnosti a tím snížit náklady na vytápění o další 2 %.
- Pořízením a používáním termostatu a termostatických hlavic lze zajistit lepší tepelný komfort (nepřicházíte do vymrzlého domu) a zároveň omezit plýtvání v době, kdy doma nejste. Tím můžete ušetřit až 3 % z nákladů na vytápění.
- Zbytečně nepřetápějte - není to zdravé a mimo to každé zvýšení teploty o 1 °C znamená zvýšení nákladů na vytápění o 6 %.
- Správným zaizolováním oken a pořízením záclon a závěsů můžete ušetřit další 2 % nákladů na vytápění.
- Oddělením místností, ve kterých potřebujete vytápět na vyšší teplotu, od ostatních místností můžete ušetřit další 3 % z nákladů na vytápění. Obvykle je příjemné vytápět koupelnu na 24 °C, obývací pokoj na 21 °C, kuchyni na 20 °C, ložnici na 18 °C a chodby na 15-18 °C.
- To, zda pociťujete teplo či chlad, nezávisí pouze na teplotě, ale také na vlhkosti vzduchu. Vyšší vlhkost vzduchu dokáže lépe přenášet teplo od radiátorů a tím zvyšovat váš tepelný komfort i při stejné nebo dokonce nižší teplotě.
- Správným rozestavením nábytku a neblokováním proudění vzduchu kolem radiátorů můžete ušetřit až 5 % nákladů na vytápění.
- Kdykoli je venku v zimním období slunečno, vytáhněte žaluzie a nechte sluneční světlo zadarmo vyhřívat váš dům či byt.
- Zaizolujte přívodní trubky topení a teplé vody v místech, která nevytápíte (sklepy, nevytápěné chodby apod.).
- Větrejte v zimním období krátce, ale intenzivně. Každá ušpořená kWh znamená nemalý přínos pro vaši peněženku a životní prostředí, protože každá vyrobená kWh znamená 200 až 800 g emisí CO₂ v závislosti na použitém palivu.

Příbramská svatohorská 15. šalmaj

PŘÍBRAM

Středočeský kraj

10. 9. 2022

10:00-23:00 > Svatá Hora

- > Historický průvod > Divadlo pro děti
- > Historická taneční a hudební vystoupení
- > Šermířské souboje > Kejklíři, akrobaté, šašci
- > Běh hasičů do Svatohorských schodů

Ginevra

Melissa > Quanti Minoris > Militis

vstup zdarma > salmaj.pribram.eu

MONS SACER
BASILICA MINOR

MARIA

MĚSTSKÉ KULTURNÍ
CENTRUM PŘÍBRAM

Nejvíce klientů je závislých na alkoholu, devastuje celé rodiny

Hana Vavřincová sleduje více než deset let drogovou scénu v Příbrami jako vedoucí Centra adiktologických služeb Magdaléna. „Alkohol je dostupný nejen finančně, ale také nonstop třeba na benzinkách. Je velmi tolerovanou drogou, která je součástí každodenních životů a rituálů české společnosti,“ varuje před nejrozšířenějším typem závislosti adiktoložka.

Hana Vavřincová, Magdaléna

ČÍM SE ZABÝVÁ OBECNĚ PROSPĚŠNÁ SPOLEČNOST MAGDALÉNA?

Magdaléna je organizací, která se zabývá prevencí a léčbou závislostí ve středních Čechách a v Praze. Centrum adiktologických služeb v Příbrami poskytuje služby nejen drogově závislým, ale také i lidem obecně ohroženým závislostí. Zároveň se podílíme na osvětě v oblasti prevence - ve školách i pro ostatní odbornou i širokou veřejnost.

PŘIBLIŽÍTE KONKRÉTNĚJI ZAMĚŘENÍ PŘÍBRAMSKÉHO CENTRA?

Začnu ve společnosti nejvíce diskutovanými nízkoprahovými službami pro aktivní uživatele návykových látek, tedy především injekční uživatele. Patří sem terénní služby, kdy kolegové vycházejí do ulic a oslovují veřejnost a potenciální drogové uživatele. Dále probíhá služba

„Kdyby neprobíhala výměna stříkaček, nebude výsledkem vymizení závislých. Naopak se na veřejnost dostane více použitých injekčních stříkaček.“

”

nazvaná harm reduction, což znamená snižování rizik v souvislosti s aktivním užíváním drog. Základem je výměnný injekční program, osvěta a navázání na sociální službu. V praxi měníme použité injekční stříkačky za čisté, zároveň s lidmi mluvíme o jejich užívání, motivaci ke změně a probíhá standardní sociální práce související s bydlením a dalšími aspekty. Jedná se o naprostý základ drogových služeb, který je bezpečný pro klienty a současně pro společnost. Lidé zůstávají v kontaktu s odborníkem a monitorujeme, jak na tom jsou.

ZASTAVME SE U DISKUTOVANÉ VÝMĚNY INJEKČNÍCH JEHEL.

Společností je výměna injekčních stříkaček často rozporovaná a kolem této služby vzniká mnoho mýtů. Pokud by neprobíhala, nebude výsledkem vymizení počtu závislých, naopak se do veřejného prostoru dostane více použitých injekčních stříkaček. Znamená i ochranu společnosti a samotných uživatelů před přenosem infekčních chorob. Zároveň to může být první kontakt klienta s odbornou službou, skrze kterou se postupně posune až k abstinenci.

JAK LIDÉ VNÍMAJÍ VAŠI PRÁCI DNES OPROTI MINULOSTI, KDY SE S POMOCÍ DROGOVĚ ZÁVISLÝM ZAČÍNALO?

Magdaléna v Příbrami funguje od roku 2002, letos v zimě slavíme dvacáté výročí. Někdy se problematika rozvíří jako politické téma, například v obecně rovině ohledně financování služeb. Názory se pohybují ve vlnách, a pokud nějaké téma hýbe společností, odrazí se i u nás. Když se mluví o financích do zdravotnictví, nevyhne se výměnnému injekčnímu programu. Široká veřejnost už to ale bere jako existující fakt. Občas si někdo postěžuje například v souvislosti s nemocnými cukrovkou, to se však týká celkově našich služeb pro závislé. V minulosti se hodně diskutovaly možné následky, když jsme se ze staré Příbrami stěhovali na sídliště. Vznikla proto obava, co přemístění udělá s danou oblastí a jejím okolím. Pracovníci Magdalény v terénu nejsou vnímáni v takové míře jako pevná, kamenná služba.

KDYŽ SE ŘEKNE ZÁVISLOST, MNOHA LIDEM PŘÍJDOU NA MYSL ZEJMÉNA TAKZVANÉ TVRDÉ DROGY. JAKÝ JE PODÍL VAŠICH KLIENTŮ ZÁVISLÝCH PŘÁVĚ NA NICH?

V Příbrami není otevřená drogová scéna, spíše na ulici potkáte výraznější jedince. Existuje tu ale uzavřená drogová scéna. Pokud zůstaneme u injekčního užívání, je hlavní drogou stále pervitin. V čase se situace zásadně změnila. I když ji ovlivňuje ekonomika a přidávají se další látky, které jsou dostupnější, jako levný alkohol a nastupuje takzvané polyvalentní užívání (uží-

vání více různých drog, pozn. red.). Věk uživatelů je také víceméně stabilní, trochu stárnou a například s pervitinem - rizikovým injekčním užíváním - začínají až kolem dvaceti let. Výrazně věkově jiný je trend koketování s látkami, což už nespadá do sféry nízkoprahových terénních služeb. Od experimentování s pervitinem zaznamenáváme veliký ústup, přicházejí ale látky běžně dostupné na internetu. Příbrami se ovšem nedotýká ve velké míře.

PŮSOBÍTE VE VÍCE OKRESECH V KRAJI. NAKOLIK JSOU NELEGÁLNÍ DROGY V PŘÍBRAMI A OKOLÍ PROBLÉM PŘI SROVNÁNÍ S JINÝMI REGIONY?

Drogová mapa napříč republikou je různá podle sociálního statusu. Příbramsko má více pervitinovou historii a drogovou scénu, takže tu nenajdeme tolik uživatelů opiátů, například heroínu. V porovnání s lokalitami s velkým průmyslem a obrátkou lidí je tu „čistší“ drogová scéna, tedy že klienti nejsou na první pohled rozpoznatelní. Nějak fungují, mají stálou práci nebo brigádu a bydlení.

KOLIK TĚŽKÝCH UŽIVATELŮ TVRDÝCH DROG EVIDUJETE?

Můžeme mluvit o počtu klientů - kteří chodí měnit jehly nebo skrytě využívají naše služby. V obou případech jsou jich asi dvě stovky. Pokrýváme celé spodní střední Čechy. Dřívější odhady počítaly při dvou stech klientech se dvěma tisíci závislými. Záleží ale, jak jsou klienti na službu navázáni, jak je pro ně bezpečná. Pokud funguje v tomto ohledu lépe, není finální číslo tak vysoké, proto si nemyslím, že by zmiňovaná úměra platila pro Příbram. Počet našich klientů je celkem stabilní. V letech, kdy chybějí finance na pracovníky pro terénní službu, a tudíž ji provozujeme omezeněji, klesají i čísla.

DOCHÁZEJÍ K VÁM SPÍŠE DLOUHODOBĚJŠÍ UŽIVATELÉ NEBO SE DAŘÍ PODCHYTIT I „RANÉ“ EXPERIMENTÁTOŘI?

Experimentování zachytíme v nízkopraho-

Činnost Magdalény Příbram v číslech

Kontaktní služby: 97 klientů, více než 1000 kontaktů, 20 340 vyměněných injekčních stříkaček

Terénní program: 70 klientů, 9905 vyměněných injekčních stříkaček

Ambulantní léčba: 195 klientů (z toho 37 rodinných příslušníků) a 1007 individuálních a rodinných konzultací a terapií
Pozn. Data jsou za první pololetí 2022.

Hana Vavřincová

Hana Vavřincová je vedoucí Centra adiktologických služeb Magdaléna v Příbrami, kde působí od roku 2010. Předtím se problematice závislosti věnovala od roku 2006, sociální práci od roku 2000. Vystudovala andragogiku na Univerzitě Jana Amose Komenského. Absolvovala také psychoterapeutický výcvik SUR (Skála Urban Rubeš) na Pražské vysoké škole psychosociálních studií.

vých službách minimálně, řešíme ho ale v ambulantních službách. Pracujeme s dlouhodobými uživateli a těmi, kteří s injekčním užíváním začínají a jsou navázáni na drogovou komunitu. Aby přišel hodně mladý člověk s problémem sám od sebe, se moc nestává. V terénu se je podchytit daří. Ve spolupráci s Nizkoprahovým zařízením pro děti a mládež Bedna probíhá depistáž (*cílené vyhledávání - pozn. red.*) a mapování mladých uživatelů THC nebo experimentátorů s jinými látkami.

„Člověk má sklon k závislostem - vztahovým, na jídle, cukru.“

PROČ LIDÉ ZAČÍNÁJÍ FETOVAT?

Bylo by fajn, kdyby to šlo jednoduše určit. Mírně převažující v inklinaci k závislostem je sociální prostředí, zároveň není nijak směrodatné. Sto procent injekčních uživatelů, se kterými jsem se setkala, si v okamžiku, kdy drogu vyzkoušeli, nevolili, že budou závislí a užívat jehlou. Důvodem je touha změnit vědomí a zkusit něco, co dodá energii. Je vedena zvědavostí, mládím, únavou, stresem, vyčerpáním. A droga na chvíli zafunguje, je to instantní změna toho, co se mi děje. Záleží pak, jak člověk žije v mezidobí po prvním experimentu. Jestli droga zachutná podruhé a potřetí a zároveň mezi experimenty nic jiného nevstoupí. Droga pak zaplní „mezeru“. To, že někdo drogu zkusí i opakovaně, neznamená, že se stane závislým. Pokud ale experiment zapadne jako kousek skládačky do celé životní situace, stane se jeho součástí.

JAK SILNOU ROLI HRAJE DYNAMIKA SKUPINY?

V celé šíři závislostí najdete samotáře i skupinové uživatele. Injekční aplikování není ve velké míře o partě, ale o předání a získání zkušeností. Lidé aktivně nevyhledávají, jak si mají drogu připravit a píchnout. Na druhou stranu si dnes všechny potřebné informace najdou na internetu.

JE PRO VÁS INTERNET SPÍŠE ZÁTĚŽÍ NEŽ POMOCNÍKEM?

Dříve fungovala „lidová ústní slovesnost“, dnes máme a budeme mít internet. Zlo představuje hlavně v experimentech, nikoliv tradičních drogách. Dostupné je úplně všechno. Každý si také najde, co chce, takže míra informací nejen o drogách není vyvážená.

ASI KAŽDÝ RODIČ SE BOJÍ, ŽE JEHO DÍTĚ TAKŘÍKAJÍC SPADNE DO DROG. JAK LZE DĚTI A MLADISTVÉ OD JEJICH KONZUMACE ODRADIT?

Při základním „desateru“ vycházím z primární prevence, z pohledu rodiče i pracovníka ambulance, kam přichází dorost. Nejdůležitější je, aby děti vnímaly pravidla a hranice nejen dané společností, ale i rodinou. A aby pro ně byly přijatelné, srozumitelné a dokázaly je respektovat. Zároveň pro ně my, dospělí, musíme být čitelní. Ať už se jedná o měkké drogy, alkohol nebo online závislosti. Nelze zakazovat hraní a telefon dítěti, pokud od nich dospělý nemá také odstup, nebo mluvit o riziku alkoholu, popíjet a dokonce mladistvým alkohol nabízet.

JSOU V TOMTO SMĚRU RODIČE KONZISTENTNÍ?

Rádi bychom byli konzistentní nepochybně všichni, velmi často ale „vlajeme“ a jsme hledající. Současně dnešní doba přináší ať už chybné pojetí takzvané nevhodnosti, kdy se dítě bez veškerých nastavených hranic neorientuje, nebo naopak příliš velké nároky, aniž bychom s dětmi trávili čas. Stejně jako je dynamická doba, je dynamický i vývoj rodiny. Sami dospělí hledají kompromis k tomu, co zprostředkovává online svět, těžko tomu pak mohou rozumět děti. Základem je jasné vytyčení „tady už ne“, nebo vědomí, že už za něco nesou odpovědnost. I drogový experiment musí provázet respekt a znalost, co může do života přinést.

MLADISTVÍ ZAČÍNÁJÍ PŘEDEVŠÍM S ALKOHOLEM, TABÁKEM, TRÁVOU. JAK VÁŽNÝ PROBLÉM PŘEDSTAVUJÍ TAKZVANÉ MĚKKÉ A LEGÁLNÍ NÁVYKOVÉ LÁTKY PRO DOSPÍVAJÍCÍ?

Nejvíce našich klientů je závislých na alkoholu, devastuje celé rodiny. Docházejí k nám také gambléři a i tento problém výrazně postihuje jejich blízké. Takzvané měkké a tvrdé drogy tedy spíše rozlišujeme podle dostupnosti, případně jako u opiátů podle rychlosti nástupu závislosti. Někteří mladí se o sebe bojí, mají více informací, takže zvolňují v experimentování. Současně se rozevírají nůžky sociálního rozdělení a alkohol je tím prvním, po kterém sahají děti už třeba ve třinácti letech také v Příbrami. Podceňovány jsou léky, kdy děti nemusí chodit na nelegální trh, ale najdou je dostupné v domácí lékárně.

AKTUÁLNĚ JSOU VELMI MEDIALIZOVANÉ NIKOTINOVÉ SÁČKY.

Nikotinové sáčky představují velké riziko. Množství nikotinu, které do sebe děti od dvanácti let naprosto legálně a zatím bez legislativního opatření dostávají, znamená jednu až dvě krabičky cigaret denně. Čekáme, že přine-

sou těžké nikotinové závislosti. Nikotin pomáhá řešit tlak na výkon a dětem se líbí. Současně není cítit, takže rodiče ani pedagogové nemají moc šancí k odhalení.

ZMIŇOVALA JSTE SOCIÁLNÍ ROZMĚR. SPOUSTA DĚTÍ VYRŮSTÁ V PŘÍBRAMSKÝCH UBYTOVNÁCH, NENÍ TO ALE STEREOTYP, ŽE JSOU SEMENIŠTĚM VŠEHO ŠPATNÉHO?

Na ubytovnách je vyšší pravděpodobnost rizikového chování. Najdete tu vysokou koncentraci lidí, kteří procházejí nějakou těžkou životní fází. V krizi jsme výbušní, plačtiví, v Česku ji zapíjíme. Děti to samozřejmě vidí a často kopírují rodičovské vzory. Problematiku a míru pití i jinde v domácnostech odkryl covid. Předtím to pouze nebylo tak vidět jako právě na ubytovnách.

JE DŮVODEM PITÍ SNADNÁ DOSTUPNOST ALKOHOLU V ČESKÉ REPUBLICCE?

Alkohol je dostupný nejen finančně, ale také nonstop třeba na benzinkách. Je ale především velmi tolerovanou drogou, která je součástí každodenních životů, rituálů. Naštěstí se již podařilo otevřít otázku malých dětí a nealko piva, které může mít až půl procenta alkoholu. Vidíme, že ho třeba o čarodějnicích pijí i tříleté děti milujících rodičů. Téma české společnosti a alkoholu je opravdu široké.

LZE S TÍM V BUDOUCÍCH DVACETI, TŘICETI LETECH NĚCO DĚLAT, NEBO JE HISTORICKÝ A MOŽNÁ I KULTURNÍ ZÁKLAD OPRAVDU SILNÝ A ODOLNÝ VŮČI ZMĚNĚ?

Ano, dá a myslím, že se to děje i díky oboru adiktologie. Odborníci jsou občas slyšet. Zmíním kampaň nazvanou Nechmel děti, která vznikla na základě našeho „vyděšení“. Neznamená to, že alkohol nebude v budoucnu v určitých vrstvách společnosti oblíbený. Nemělo by se ale podceňovat riziko závislosti.

OD NĚKTERÝCH LZE SLYŠET NÁZOR, ŽE ALKOHOL JE OPRAVDU TĚŽKÝ JED A DÁ SE PŘITOM „NAHRADIT“ MĚNĚ DEVASTUJÍCÍ TRÁVOU. LZE TAKTO UVAŽOVAT?

Tráva opravdu nezpůsobuje rakovinu jater, abychom zmínili pozitivum proti alkoholu. Není tady ale historicky etablovaná a jednoduše nevíme, co by přinesl její legální prodej. Škodlivost či přínos marihuany vyžaduje diskusi napříč společností, nicméně i tak představuje závislostní potenciál. A člověk má jednoduše sklon k závislostem - vztahovým, na jídle, cukru. A my řešíme, jaká bude a jak moc poškodí jednotlivce a skupinu. Musíme si také otevřeně říct, že pokud užíváme nějakou látku, nekončí to vždy devastací.

JESTLIŽE BYCHOM TEDY CHTĚLI „TRVALE UDRŽITELNĚ“ PŘIJÍMAT NĚJAKOU DROGU, KDY SI ŘÍCT, ŽE UŽ SE DOSTÁVÁM ZA HRANU?

Právě že si tohle neřeknete. Hranice mezi rekreačním užíváním drog nebo gamblingem je velmi tenká. Pokud bychom byli schopni riziko zaregistrovat, nevznikne závislost.

A LZE IDENTIFIKOVAT VAROVNÉ SIGNÁLY PŘEDCHÁZEJÍCÍ ZÁVISLOSTI?

Ano, když začínáme měnit sociální prostředí

ROZHOVOR / ŽIVOT V PŘÍBRAMI

a návyky - jsem častěji na sociální síti než venku, jedeme v noci přes půl města pro kávu a cigarety. Představují jasné známky závislosti, kterých si ale většinou nevšimneme. Když nastanou, už nemusíme být s to závislost zastavit.

JE PODLE VÁS ADEKVÁTNÍ POMĚR PREVENCE A REPRESE VŮČI NELEGÁLNÍM DROGÁM?

Je to ve vlnách. Ať už v otázce marihuany, která má nezpochybnitelné léčebné účinky, ale také efekt závislosti. Řeší se boj proti drogám, jež tady vždycky byly, ale je třeba hodně pracovat na osvětě. Pouze represe nic nevyřeší. Platí, že pokud převažuje dostatečná prevence, je potřeba menší míra represe. Člověk pozorný sám k sobě pozná, že se něco děje.

CO VYVOLALA V OBLASTI ZÁVISLOSTÍ VAŠICH KLIENTŮ I SPOLEČNOSTI PANDEMIE?

Jak na klienty, tak na společnost měla pandemie stejný účinek. Někým způsobem je rozhodila, způsobila úzkosti. Většina závislých klientů má i psychické problémy, které se prohloubily. Dopad na společnost je předčasné hodnotit, ale u nás došlo k nárůstu takzvaných prvokontaktů - lidí, kteří si uvědomili problém s alkoholem a vyhledali nás. V běžném životě nejsme často schopní zachytit, že se něco bortí. Ale zavření doma jsme zaregistrovali problémy své nebo partnerské. Takže nastal šok a zjištění, jak na tom jsme, vzrostl počet úzkostí a medikací. Také recepty posílané na telefon vyvolaly nárůst lékových závislostí. Online školní docházka způsobila, že děti tráví mnohem více času ve virtuálním světě než dříve. Což platí i pro dospělé.

ZVEDL SE BĚHEM PANDEMIE ZÁJEM O ODBORNOU POMOC?

Poptávka po našich službách byla vždycky vysoká, ale teď zažíváme obrovský zájem, a to především kvůli skokově zhoršujícímu se psy-

chickému stavu nejen mezi dospělými, ale bohužel i mezi dětskou a dospívající populací, pro kterou navíc zcela chybějí psychiatři. Více než polovina našich klientů trpí nejen závislostí, ale kombinací, ať už jsou to úzkosti, deprese a další psychické problémy a poruchy.

DOMNÍVÁTE SE, ŽE SE ONLINE SVĚT ČI VIRTUÁLNÍ REALITA MOHOU STÁT JAKOUSI DROGOU BUDOUCNOSTI?

Osobně si myslím, že ano. Ale vůbec nevíme, co se stane dětem, které už v online světě vyrostly. Každopádně přes online dokážeme nasytit ledacos a je na to experty i stavěn. Nejen touhu po hraní a sázení, ale stále více také zaplňuje běžné sociální kontakty. Možná přinese závislost, nebo půjde o další vývojovou fázi a zlepšení vztahů přímo s virtuálním prostorem.

DNEŠNÍ STŘEDNÍ GENERACE JEŠTĚ VYROSTLA TAKŘÍKAJÍC V ANALOGU. KDYŽ SE BAVÍTE S MLADÝMI LIDMI SE ZÁVISLOSTÍ NA ONLINE SVĚTĚ, JAK POSUZUJETE, CO JE VLASTNĚ „NORMÁL“?

Každého klienta bez ohledu na typ závislosti nemůžu posuzovat podle sebe. Řídit se musím podle něho, ale cíleně mu mám zprostředkovat kvalitní život.

CO TO ZNAMENÁ - KVALITNÍ ŽIVOT?

Představa kvalitního života je jeho vlastní. Když už sem člověk dobrovolně přijde, přichází pro změnu. Pokud ho někdo přivede, je to složitější, i když zároveň chápe, že v sociálním systému selhává a nechce to tak nechat. Kvalitu posuzuje on, nikoliv já.

KVALITA JEHO ŽIVOTA MU ALE MŮŽE VYHOVOVAT, JAKKOLIV PLODÍ PROBLÉMY V RODINĚ A JINDE.

Můžeme najít kompromis jako kontrolované pití. Pokud sem dochází celá rodina a pracuje-

me s rodinným systémem, tak se hledá. Ale ten člověk tady zároveň sedí a důvodem je potřeba změny, která vyžaduje čas. Pochopitelně jsou lidé, kteří se snaží svůj pohled prosadit. Vždycky je tu ovšem nějaká dynamika, třeba jen fakt, že manželce vadí časté návštěvy hospody.

V PŘÍBRAMI BYLY JEŠTĚ NEDÁVNO STOVKY HRACÍCH AUTOMATŮ, V SOUČASNOSTI LIDÉ MOHOU HRÁT NA TELEFONECH. NEPŘESUNUL SE PROBLÉM GAMBLINGU JEN DO JINÉHO PROSTORU?

Systém hodně pomohl lidem, kteří byli závislí na hraní v kamenných hernách, a zadluženým klientům, protože je do nich nepustí. Zároveň se hraní o sázení opravdu přeneslo do online sféry, kde je hůře odhalitelné a je zde mnohem jednodušší získat půjčku.

DÁ SE S TÍM NĚCO DĚLAT?

Informovat, komunikovat s provozovateli webů, kde jsou alespoň odkazy na naše služby. Jednáme o omezeních ve výši finanční částky, kterou lze vsadit. Sebeomezení je pro závislého velmi těžký krok a potřebuje prvotní restriktivní zvenci.

A HRÁČI Z KAMENNÝCH HEREN PŘEŠLI NA INTERNET?

Ne zcela, v online herně najdete jiný typ hráčů než v kamenných hernách. Dříve byly automaty v každém předsáli hospody a alkohol zbavuje lidi vůle, snadněji pak prohrají výplatu a sociální dávky. Na tyto hráče není online přímo cílený.

Rozhovor v plném znění najdete na webu kahan.pribram.eu.

■ Stanislav D. Břeň

Běh Kovohutěmi se vrací

Proběhněte si Příbram, Kovohutě i Bohutín. Brdský běžecký pohár pokračuje po prázdninách několika významnými závody. Přidáte se?

Po rozpáleném létě vstoupí do své žhavé fáze i letošní 10. ročník Brdského běžeckého poháru, který spojuje závody v regionu. Zájemci tak mají možnost vybrat si trať podle svého gusta či fyzické připravenosti. Organizátoři rovněž připravují bohatou nabídku běžeckých závodů pro děti.

V sobotu 10. září - po tříleté covidem vynucené pauze - konečně odstartuje jubilejní 50. ročník Běhu Kovohutěmi. Legendární sportovní počín běžce na více než 12kilometrové trati provede po prstenci podbrdských obcí Lhota u Příbrami - Sádek - Drahlín - Obecnice - Oseč - Nové Podlesí).

„Nově se hlavní závod bude jmenovat *Memořiál Eduarda Eliáška na památku zakladatele a dlouholetého ředitele Běhu Kovohutěmi, který*

v loňském roce zemřel. Každý z běžců by na památku měl dostat účastnickou medaili,“ popisuje za pořadatele Martin Bílek.

První říjnová sobota poté přivede sportovce do Příbrami. Harmonogram 29. ročníku Běhu města Příbrami nabízí pestrý program: závody pro děti a juniory (startovné gratis), štafetový

Brdský běžecký pohár 2022

- 4. září: Dobříšská osmička
- 10. září: Běh Kovohutěmi
- 1. října: Běh města Příbrami
- 2. října: Hořovický cvoček
- 8. října: Běh Bohutínem

běh (4 × 2,5 km), závod žen na 5 km a hlavní trať o délce 10 km. Startuje se již tradičně na Nováku.

O týden později se „maraton“ běžeckých závodů přesune do Bohutína. „Stejně jako vloni se bude startovat od fotbalového hřiště, nikoli u tenisových kurtů,“ upozorňuje Václav Bužek za SK Sporting Bohutín. Připraveny budou jak závodní tratě pro děti, tak přibližně osmikilometrový běh na úpatí CHKO Brdy.

■ Eva Švehlová
Městský úřad Příbram

Aktivní senioři mají z čeho vybírat

Prázdniny jsou za námi, senioři nezaháleli a přes léto obsadili příbramský Junior klub. Konala se zde pravidelná zdravotní cvičení pod vedením lektorek organizace Fit senior Příbram. Také vyrazili na zajímavá putování příbramským krajem, a to dokonce ve dvou skupinách, jejichž vedoucím trasařům patří za kreativitu a plánování pěších túr velký obdiv. Nyní se už senioři připravují na podzimní program.

Senioři si oblíbili výlety s nordic walkingovými holemi.

Foto: Fit senior

V září se opět naplno rozbíhají kurzy pro seniory, pořádané spolkem Fit senior Příbram. Zájemci si mohou vybrat z široké škály aktivit a je připraveno i několik novinek. Nejvyhledávanější jsou lekce zdravotního cvičení s fyzioterapeuty, které jsou vhodné úplně pro každého bez ohledu na předchozí zkušenosti s cvičením či kondici. Tu si mohou zájemci vylepšit pravidelným docházením do úterních kurzů v Domu jógy či ve čtvrtek do zrcadlového sálu na zimním stadionu. Pro méně zdatné pak spolek pořádá lekce cvičení na židlích, a to v prostorách klubovny, jež sídlí v přízemí budovy bývalé I. polikliniky. Lekce zdravotního cvičení je možné

sledovat i online a senioři se mohou připojovat z webu organizace. U pánů je populární kruhový trénink v posilovně s trenérem či chodící fotbal ve Sportovní hale. Celoročně pak dobrovolníci spolku organizují již zmiňované výšlapy s nordic walkingovými holemi.

Mimo sportovních aktivit se mohou zájemci věnovat trénování paměti nebo se v pravidelném kurzu naučit ovládat chytrý telefon (začátečníci i pokročilí). Středeční dopoledne jsou v klubovně věnována přednáškám, kreativním či terapeutickým činnostem. A protože zpěv léčí a přináší radost, tak i v rámci činnosti Fit senioru Příbram funguje pěvecký sbor, který rovněž přijímá nové členy.

Novinkami pro září jsou tři nové kurzy. Prvním je fotografický pod vedením profesionálního fotografa, kde si senioři osvojí základy fotografování s mobilním telefonem tak, aby pořízené snímky byly technicky i esteticky kvalitní. Účastníci se naučí pracovat s kompozicí, světlem, fotografie následně upravovat a sdílet.

Dalším novým kurzem bude podpůrná skupina pro ty, kteří chtějí zhubnout, vedená kvalifikovanou lektorkou v oblasti výživy, farmacie a psychologie. Pravidelná setkávání, sdílení, vzájemná motivace, návody, recepty, to vše bude programem této skupiny.

Třetí kurz pak osloví nadšené pletářky. Cílem bude vytvořit skupinu žen, jejichž „superschopností“ jsou ruční práce a rády tvoří v partě podobně zapálených seniorek. Všechny nové kurzy se konají v bezbariérové klubovně spolku (Na Příkopec 103, budova bývalé I. polikliniky). Termíny akcí získají zájemci na webu fitsenioreprijbram.cz nebo na telefonu 777 176 713. Většina aktivit je bezplatná, nebo za symbolický poplatek. Organizace je registrovaným poskytovatelem sociálních služeb a poskytuje základní sociální poradenství.

■ **Kristina Hovorková**
Fit senior Příbram

Přání dětí na příměstském táboře byla splněna

Užít si vodní hry, zahrát fotbal, vybijenou, vyrobit si tričko, soutěžit, vařit nebo dostat dárek, to byla přání účastníků příměstského tábora, který pořádá město Příbram v rámci Městského programu prevence kriminality. Příměstský tábor pořádala také SZM.

Příměstské tábory jsou oblíbenou formou tábora, kdy děti tráví den s kamarády a v odpoledních hodinách se vrací zpět k rodině. Od roku 2016 pořádá příměstský tábor město Příbram v rámci Městského programu prevence kriminality.

Tábor každoročně začíná sepsáním seznamu přání, co chtějí účastníci v průběhu týdne zažít. V letošním roce bylo kromě her a vodních radovánek na seznamu zapsáno také vaření. Při jednom z výletů si děti uvařily pod dohledem vedoucích guláš, a byl prý výtečný. Seznam přání se podařilo završit poslední den tábora, kdy jsme s kolegyněmi přivezly dárkové taštičky plné drobností k hrám a tvoření. Tábor navštěvují pravidelně a s potěšením mohou konstatovat, že každoročně vidím skvělý tým vedoucích, který děti dokáže zaujmout. Některé děti se vrací již několikátým rokem,“ řekla místostarostka Zorka

Brožíková. Příměstský tábor byl podpořen dotací z Programu prevence kriminality na místní úrovni poskytované Ministerstvem vnitra ve výši 45 000 korun.

Sportovní příměstské tábory pořádala také Sportovní zařízení města Příbram. „Ve třech termínech si užilo plavání v aquaparku, kolektivní hry a kreativní tvoření ve sportovní hale, lodičky, šlapadla a mini golf na Nováku dohromady přes sto dětí,“ informovala tisková mluvčí SZM Miroslava Kozohorská.

■ **Eva Švehlová**
Městský úřad Příbram

Technické služby povede Irena Hofmanová

Na přelomu října a listopadu letošního roku dojde ke změně ve vedení jedné z největších příspěvkových organizací města. Technické služby bude řídit Irena Hofmanová.

Irena Hofmanová

Technické služby města Příbrami povede od 1. listopadu Irena Hofmanová. Vzešla vítězně z otevřeného výběrového řízení, které město vyhlásilo. Konkurs na obsazení vedoucího místa zajišťovala personálně-poradenská a zprostředkovací agentura Psych-Info, se kterou Příbram při výběru

kandidátů na obsazení vedoucích pozic spolupracovala již v minulosti. Do výběrového řízení se přihlásilo čtrnáct kandidátů - jedenáct reagovalo na základě inzerátu, tři byli osloveni agenturou napřímo. Do druhého kola bylo firmou vybráno osm kandidátů a po psychologických testech byli doporučeni čtyři vhodní uchazeči. Irena Hofmanová pak zvítězila na základě rozhodnutí sedmičlenné výběrové komise.

Dlouholetý ředitel TS Příbram Pavel Mácha informoval v únoru letošního roku o ukončení

pracovního poměru k 31. říjnu. „Ředitel Mácha odvedl ve své funkci mnoho práce, za kterou je třeba mu poděkovat. Věřím, že nová ředitelka, která má s touto organizací coby její zaměstnankyně bohaté zkušenosti, na jeho práci plynule naváže,“ řekl starosta Jan Konvalinka.

■ sdb

Zanechte stopu v krajině, kde žijete

Přijďte v sobotu 17. září na Padrtské pláně a zanechte v krajině stopu v podobě „svého“ ovocného stromu v nové aleji. Pomozte nám měnit brdskou přírodu. Pojďte ji společně s námi udělat ještě pestřejší a hezčí.

Občané se do sázení stromů zapojili například vloni na podzim, vznikla tak Alej svobody v blízkosti Památníku Vojna. Foto: Jakub Čaha

To je ve zkratce poselství dobrovolnické akce Brdské stromsázení 2022, kterou pořádají Vojenské lesy a statky 17. září 2022 v blízkosti Padrtských rybníků. Alej třešní, která zde vyroste okolo Altánské cesty v místech, kde kdysi stála zaniklá obec Přední Zaběhlá, symbolizuje novou strategii státního podniku, který je správcem bývalého vojenského prostoru Brdy. Chceme se v ní zaměřit na hospodaření, které je přírodě bližší, a ještě více posunout druhovou rozmanitost porostů, jimiž nahrazujeme převážně smrkové lesy v této lokalitě.

Ovocné stromy, které v září budeme na Padrtské pláni sázet, jsou symbolem návratu k pestrosti, kterou měly české lesy ještě před nástupem intenzivního hospodaření spojeného s průmys-

slovou revolucí. Symbolem našeho úsilí, aby se obyvatelé, kteří v okolní krajině dnes žijí, mohli opět těšit z druhově a věkově rozmanitých lesů s celou paletou stromů, které v nich historicky rostly.

Přestože na Brdském stromsázení budou dobrovolníci vysazovat aleje, Vojenské lesy počítají, že se třešně „ptáčnice“, jabloně lesní, i tzv. polničky (plané hrušně) společně s dřínem, dřívěnkem či různými druhy jeřábů vrátí také přímo do lesních porostů. Aby zadržovaly v krajině vodu, zvyšovaly její biodiverzitu a poskytovaly potravu lesní zvěři, ptákům i hmyzu. A hlavně aby udělaly brdské lesy ještě krásnějšími.

Pro vás, coby naše nejbližší sousedy, tato akce představuje příležitost, jak zanechat v krajině, v níž žijete, svou vlastní stopu až do 22. století.

Vy, vaše děti či vnuci si při toulkách Brdy budete moci připomínat: „Tento strom jsme s tátou a mámou (dědou a babičkou) zanechali budoucím generacím právě my. Díky tomuto konkrétnímu stromu si můžeme ve stínu odpočinout, kochat se výhledem na padrtské pláně a osvěžit jeho plody.“

Vedle sázení jsme připravili na Přední Zaběhlé bohatý doprovodný program s divadlem, lesní pedagogikou pro děti, opékáním buřtů, ukázkami práce s koňmi či lesnické techniky, komentované cyklovýlety s našimi lesníky po okolních přírodních i historických zajímavostech. Součástí bude i velká soutěž o jubilejní strom v rámci obří obnovy lesů, která u VLS už několik let intenzivně probíhá v souvislosti s aktuální kůrovcovou kalamitou. Od začátku kalamity v roce 2014 jsme jich vysadili 99 999 999. A právě ten stomiliontý strom možná čeká 17. září na Brdském stromsázení právě na vás. Bude označen malým tubusem ukrytým v kořenovém systému. Kdo si jej náhodně vybere, dostane od nás dárek v podobě víkendového pobytu v krásné lovecké chatě uprostřed unikátní přírody, o níž VLS pečují. Samozřejmě s atraktivním programem přizpůsobeným na míru rodině, která si slavnostně otevřenou legendární stomiliontý strom VLS na závěr Brdského stromsázení vysadí.

Sobotní akce bude probíhat po celý den od 10.00 do 16.00. Hlavní odstavné parkoviště najdete v lokalitě Červený lom na lesní cestě z Bukové či od Nepomuku k Padrtským pláním. Zaparkovat rovněž můžete i na dalších menších parkovištích po obvodu celé oblasti, jejichž mapku, stejně jako spoustu dalších informací o této akci, najdete na webových stránkách VLS či na podnikových sociálních sítích.

■ David Novotný

Vojenské lesy a statky Hořovice

Dlužníci mají poslední šanci zatočit s exekucemi

Část dlužníků v exekuci může využít akce nazvané Milostivé léto, která se poprvé konala na přelomu loňského a letošního roku. Po zaplacení dlužné jistiny a poplatku 1815 korun budou dlužníci odpuštěny veškeré úroky, poplatky či penále. Akce se týká pouze dluhů u veřejnoprávních subjektů, soukromoprávní věřitelé se mohou do Milostivého léta zapojit dobrovolně.

Akce Milostivé léto je časově omezená a probíhá od 1. září 2022 do 30. listopadu 2022. Uhrazením jistiny a poplatku exekutorovi budou dlužníkům odpuštěny veškeré úroky, poplatky advokátům či penále.

JAKÉ PODMÍNKY MUSÍTE SPLŇOVAT?

Exekuce byla zahájena před 28. říjnem 2021. Exekuci vymáhá soudní exekutor. Exekuce je vedena pro dluh u veřejnoprávního subjektu, kterým může být: zdravotní pojišťovna, Česká televize, Český rozhlas, ČEZ, krajské nemocnice, městské dopravní podniky a další organizace, které vede či vlastní obec, kraj či stát (dluh na nájmu u obce, poplatek za odvoz odpadu, pokuta za jízdu na černo apod.).

CO JE TŘEBA UDĚLAT?

Od 1. září 2022 do 15. listopadu 2022 doručte exekutorovi doporučený dopis, ve kterém ho

informujte, že využíváte Milostivé léto. V dopise požádejte o vyčíslení dlužné jistiny a sdělení čísla účtu, na který zaslat peníze. Vzor dopisu najdete na www.milostiveleto.cz. Od 1. září 2022 do 30. listopadu 2022 zaplaťte na sdělený účet dlužnou jistinu a poplatek 1815 korun. Do 30. listopadu 2022 musí být částka na účtu exekutora.

KDY NELZE MILOSTIVÉ LÉTO VYUŽÍT?

Máte exekuci pro dluh vůči soukromoprávním věřitelům (úvěry, hypotéky, dluhy u operátorů nebo nájmy soukromých majitelů bytů apod.). To neplatí v případech, kdy se soukromoprávní věřitel dobrovolně k Milostivému létu připojí. Máte dluhy, které odkoupil soukromoprávní subjekt - např. dluh původně u dopravních podniků, odkoupený inkasní společností. Váš dluh ještě není v exekuci nebo je v exekuci, která byla zahájena po 28. října 2021. Vaše dluhy nevy-

máhá soudní exekutor, ale např. úřad v daňovém a správním řízení.

POTŘEBUJETE PORADIT?

Na webu milostiveleto.cz si můžete zkontrolovat, zda se na vaši exekuci Milostivé léto vztahuje. Najdete tam vzor dopisu pro exekutora a další doplňující informace. Obrátit se můžete na dluhové poradce Člověka v tísní v Příbrami: Helena Šebková, helena.sebkova@clovekvtsni.cz, 778 473 013; Michael Chmiel, michael.chmiel@clovekvtsni.cz, 778 520 785. Dotazy můžete také psát na e-mail jakprezidtluh@clovekvtsni.cz, případně volat na Help linku Člověka v tísní: 770 600 800 (po-pá 9.00-22.00).

■ red

inzerce

ENERGY
PRŮBĚHA UZDRAVĚNÍ

Krok za krokem k uzdravení

s MUDr. Vosátkovou

Cena 800 Kč / seminář
(3 semináře — 2100 Kč)

VŽDY
od 15 do 19 h

- 5. 9.** Imunita u dětí a seniorů
- 3. 10.** Mycosynergy (pohybový aparát, páteř, kosti, klouby, šlachy, bolesti zad, artróza, artritida, dna)
- 7. 11.** Zdraví ženy v každém věku (premenstruační syndrom, menopauza, hormonální nerovnováha u dětí ve věku 9–15 let)

Kontakt
KLUB ENERGY PŘÍBRAM, NÁM. T. G. MASARYKA 100, Příbram
TEL: +420 602 199 220 E-MAIL: energypribram@gmail.com
www.energy-pribram.cz

dumrealit.cz

Nemo, realitní kancelář v Příbrami zastoupená **JUDr. Lenkou Hruškovou**, pro vás zajistí

profesionální makléřský, právní a finanční servis

při prodeji, koupi i nájmu vašeho bytu, domu i pozemku.

Kontaktujte nás na tel. čísle
724 374 535, 739 057 636
www.dumrealit.cz/nemo

Byl třináctý Den divadla ten poslední?

Třináctý ročník Dne divadla Gymnázia pod Svatou Horou se zaměřil na téma Škola – základ života. V úvodu zazněla i básnička Školákovo trápení od Járy Cimrmana.

Záběr z červnového představení v Divadle A. Dvořáka.

Foto: Gymnázium pod Svatou Horou

Posledních pár týdnů před koncem školního roku 2021/2022 zasvětili studenti Gymnázia pod Svatou Horou divadlu. Pilně pracovali na svých představeních, která obecnstvu předvedli na třináctém ročníku Dne divadla. Tato tradiční akce, která se uskutečnila za finanční podpory města Příbram, proběhla 21. června na prknech Divadla A. Dvořáka v Příbrami.

Téma letošního Dne divadla znělo Škola – základ života. Hned po prvním představení bylo vidět, že gymnazisty velmi baví, a po ohlušujícím smích obecnstva bylo jasné, že i diváci

se zcela jistě nenudí. Žáci jednotlivých tříd dostali možnost předvést svá představení v neotřelých provedeních. Publikum zhlédlo např. *Mikulášovy patálie* v muzikálovém provedení, *Probudím se večera* ve formě pohybového divadla nebo dramatický příběh knihy *Džungle před tabulí* jako operetu. Samozřejmě nemohla chybět ani poezie, kterou tentokrát obstaral Roman Káčerek s úvodní básničkou od Járy Cimrmana *Školákovo trápení*.

Za celý den hráli žáci dohromady dvakrát, poprvé v brzkých odpoledních hodinách pro

své spolužáky a pro zaměstnance školy, večer následně předvedli své umění také široké veřejnosti. Všechna představení byla doprovázena moderátorskou dvojicí Tobiášem Luftem a Jakubem Tesárkem, kteří se postarali nejen o zábavu, ale též o plynulý průběh večera.

Z jednotlivých výstupů bylo zřejmé, že všichni žáci věnovali svým představením značné úsilí a po celý večer sledovali s napětím, kdo získá jednu ze tří cen, které se v závěru udílely. Jednalo se o cenu diváků, cenu odborné poroty a cenu ředitele školy. Ve druhé části programu na jevišti také vystoupili studenti z literárního dramatického oboru ze ZUŠ Antonína Dvořáka v Příbrami se svým představením *Hodina H*.

Poté, co se v publiku rozlehl bouřlivý potlesk, se hlediště postupně vyklidilo a nad pódiem zhasla světla. Studenti, učitelé a diváci opustili divadlo, někteří šťastní, někteří šťastnější a někteří se slzami v očích. Avšak nebojím se říci, že vesměs odešli všichni smutní, a to nejen z důvodu končícího krásného a povedeného večera, ale i kvůli vtíravé otázce: A (kdy) bude další Den divadla?

■ **Jakub Krajský**

Gymnázium pod Svatou Horou

Akademie třetího věku přiblíží evropské dějiny

Vzdělávací institut Středočeského kraje ve spolupráci s městem Příbram otevírá pro akademický rok 2022/2023 podzimní semestr studia pro seniory a další zájemce. Zájemcům by měl umožnit lepší pochopení evropských dějin.

Podzimní semestr Akademie třetího věku, který se v Příbrami koná od října 2022 do ledna 2023, je označen jako Dějiny Evropy v souvislostech II. Přednášky se budou konat 14. října, 21. listopadu a 20. ledna (celkem 12 hodin), a to vždy od 9.00 do 12.30, na adrese nám. T. G. Masaryka 121. Poplatek za semestr činí 600 korun a přihlášky se přijímají nejdéle do 15. září 2022 nebo do naplnění kapacity studijní skupiny. Registraci je možné provést elektronicky (dubnický@visk.cz), telefonicky (731 470 381) nebo korespondenčně (Vzdělávací institut Středočeského kraje, vzdělávací středisko Příbram, tř. Osvobození 387, 261 01 Příbram). A jaký bude program?

EVROPA VE STAROVĚKU

Formování evropské identity má tisíciletou tradici, která se vytvářela pod vlivem mnoha aspektů. K těm zásadním patří vznik starově-

kých států a v nich vytváření a upevňování různých forem vlád, které zosobnili významní jedinci tehdejšího světa. Dalším, neméně důležitým projevem bylo formování evropské vzdělanosti a kultury v tehdy nejednotném prostoru. Starověká Evropa se vyznačovala různým stupněm civilizační úrovně, která je patrná v oblasti vzdělání, umění, politiky, struktury obyvatelstva a tradice. Starověk je obdobím, kdy vznikají první teoretické názory, filosofické, politické aj., které ovlivnily tehdejší společnost a zůstaly zachovány, prostřednictvím klasiků, až do dnešní doby, jako svědectví existence Evropy ve starověku. Přednáší Petra Hirtlová.

FENOMÉN VÁLKY V EVROPSKÝCH DĚJINÁCH

Obsahem setkání je nástin vývoje společenských, politických, ekonomických, resp. technologických faktorů, ovlivňujících příčinu a podobu válek, ale i to, jakým způsobem války

ovlivňovaly podobu společenských, politických a ekonomických vztahů v Evropě od středověku do začátku 20. století. Přednáší Vladimír Srb.

EVROPA JAKO CIVILIZAČNÍ A POLITICKÝ KONCEPT

Obsahem setkání je osvětlení toho, proč a za jakých historických okolností se Evropa začala vyvíjet jako jedinečný civilizační a politický prostor. Přibližuje, jakým způsobem byla tato jedinečnost utvářena a budovaná, ale i to, jak se od 14. století postupně tato jedinečnost přetavovala do prvních úvah o politické integraci našeho kontinentu. Přednáší Vladimír Srb.

■ **red**

Péběčko podporuje kreativitu

Ve všech sedmi základních školách, které zřizuje město Příbram, se v minulém školním roce uskutečnil školní participativní rozpočet. Příbramští žáci dostali podruhé příležitost vymyslet, co chtějí ve své škole vylepšit. Na realizaci nápadů obdržela každá škola 20 000 korun.

Děti společně vymýšlejí a tvoří.

Foto: ZŠ pod Svatou Horou

V rámci tzv. Školního péběčka navrhují děti libovolné projekty, které následně představí svým spolužákům a v celoškolském elektronickém hlasování vyberou vítězný projekt nebo projekty, jež realizují. Žáci základních škol mají stejnou možnost jako občané města, kteří letos již počtvrté podávali návrhy v městském participativním rozpočtu.

POLEPY NA SCHODY NEBO ZASTŘEŠENÍ VENKOVNÍ UČEBNY

Největší podporu v rámci Školního péběčka na ZŠ Školní získaly interaktivní hry na školní nádvoří, které budou dětem k dispozici ve volných hodinách. Přísloví *opakování, matka moudrosti* měli zřejmě na mysli žáci ZŠ Jiráskovy sady, když nejvíce podpořili „vzdělávací polepy“ na schody školy. V ZŠ pod Svatou Horou zvítězil projekt zastínění a zastřešení venkovní

učebny. V hlasování na ZŠ Březové Hory uspělo vytvoření zábavné zahrady a pořízení sedacích pytlů. Vítězný návrh na ZŠ 28. října směřuje k pořízení vybavení na florbal. Z hlasování na ZŠ Bratří Čapků vzešlo úspěšně pořízení nového zvířátka do místního terária. Ve Waldorfské škole proběhne velké finále na podzim.

O tom, jak konkrétně byl realizován participativní rozpočet na ZŠ Školní, referuje Jan Novotný, koordinátor školního participativního rozpočtu: Žáci byli prostřednictvím svých zástupců ve školním parlamentu vyzváni k předložení návrhů, kterých se nakonec sešlo 24. Některé návrhy nebyly realizovatelné, jiné se překrývaly s akcemi, které chce škola uskutečnit bez ohledu na participativní rozpočet, další se zase spíše týkaly provozních záležitostí. Bylo také patrné, že nápady dětí se často shodují, proto se v předložených návrzích obje-

vily i projekty totožné či velmi podobné. Po diskusi s vedením školy postoupily do žákovského hlasování tři projekty. Samotné volbě předcházela fáze propagace, kdy se všechny třídy spravedlivě ujaly tří postupujících projektů a na nástěnkách v zimní zahradě jim vytvořily panely s pěkně barevnými prezentacemi z obrázků, fotek či nápisů. V polovině června měli všichni žáci školy týden na hlasování. Svého práva nakonec využilo 432 ze 776, přičemž 175 hlasů (41 %) získal projekt *Interaktivní hry na školní nádvoří*. Do posledního momentu na něj „dotíraly“ *Stojany na kola* (160 hlasů). Třetí s 97 hlasy skončily *Stolní hry do zimní zahrady*. Další krok je na koordinátorech školního parlamentu a vedení školy, kdy je nutné vybrat ten správný prvek, aby udělal radost co největšímu počtu žáků a projekt tak splnil svůj účel.

NEJEN SEZNÁMIT S MOŽNOSTÍ VOLBY

Participativní rozpočtování je způsob hospodaření s veřejnými financemi a forma, jak se mohou obyvatelé různého věku podílet na proměně svého okolí. Cíle školního participativního rozpočtu jsou různorodé a záleží na každé škole, jaké priority si stanoví. Může to být seznámení žáků s demokratickým procesem volby, průzkum mezi žáky, sběr jejich nápadů, vytvoření atmosféry, ve které se budou žáci cítit dobře, ale také např. rozšíření spolupráce mezi vedením školy, žáky a jejich rodiči.

■ Zuzana Kučerová
Městský úřad Příbram

Nevíte, kam po základní škole? Přijďte na Veletrh středních škol

Veletrh středních škol je akcí určenou především pro žáky osmých a devátých tříd základní školy, ale také pro jejich rodiče a pedagogy. Zájemci se mohou tímto způsobem seznámit s nabídkou studijních oborů ze širšího regionu a zároveň získat informace o možném pracovním uplatnění.

Letošní ročník Veletrhu středních škol se uskuteční v pondělí 19. září 2022 od 9.00 do 17.00. V Estrádním sále příbramského kulturního domu budou přítomni zástupci více než 20 středních škol a představí svoji nabídku studijních oborů. Dopolední čas je vyhrazen pro základní školy a jejich žáky, odpoledne pro širokou veřejnost.

Vstup je zdarma. Veletrh pořádají Místní akční skupina Podbrdsko, město Příbram a Místní

akční skupina Brdy. Případné dotazy směřujte na email mappribram@gmail.com.

PŘEDNÁŠKY KONANÉ V DOPOLEDNÍCH HODINÁCH V RÁMCI VELETRHU STŘEDNÍCH ŠKOL:

- Volba povolání a střední školy pro žáky vycházející ze ZŠ
- Kariérové poradenství aneb Střední školou to nekončí

- Stručný průvodce přijímacím řízením na střední školy
- Komplexní řešení pro výběr školy z pohledu školního psychologa

■ Jana Filinová
Místní akční skupina Podbrdsko

Walden: jeden den pro dary

Řadu let se Waldorfská škola Příbram zapojuje do celosvětové akce Waldorf One World Day, nebo zkráceně WOW Day. Pro lepší zapamatovatelnost v českém jazyce jsme zvolili název Walden.

Záběr ze slavnosti, kdy po ukončení studia opouštějí čtyři dívky školu v indickém Rádžasthánu.

Foto: Darbari Waldorf School

Myšlenka Waldenu je jednoduchá: jeden den v roce lidé sbírají dary různými způsoby a darují je waldorfským institucím po celém světě, zejména v rozvojových zemích, které poskytují dětem přijímající laskavé místo, kde se mohou učit a vyrůstat, bez ohledu na jejich často drsnou sociální realitu.

V loňském roce žáci 12. třídy naší školy rozhodli podpořit waldorfskou školu v indickém

Darbari. Walden nás učí připravit sociální a kulturní projekt po stránce finanční a organizační. Zajišťujeme kulturní program, prodejní stánky, bazar s použitým zbožím a občerstvení. Loňský výtěžek činil 1090 eur. Díky této podpoře se podařilo prodloužit dětství několika dívkám, které by byly s jistotou v dětském věku provdány. To opravdu není málo. Příkládáme úryvek dopisu od ředitele tamější školy:

„Jmenuji se Jacques Monteaux, jsem prezidentem asociace Malenbai a vedoucí Darbari Waldorf School v Indii. Než jsem odešel otevřít tuto školu pro nejchudší v Indii, byl jsem 40 let učitelem ve waldorfské škole ve Francii. Právě jsem se dozvěděl, že u příležitosti WOW Day jste nám poskytli 1090 eur. Je to úžasný dar, který nám pomůže pokračovat v naší vzdělávací práci v této odlehle části Indie, kde se dívky stále vdávají ve 12 nebo 13, pokud je nemůžeme udržet ve škole. Vaše štědrost pro nás všechny hodně znamená. Na vašich stránkách jsem viděl, že pomáháte i našim ukrajinským přátelům a obdivuji vašeho ducha solidarity a lidskosti. Rád bych se s vámi osobně setkal a představil vám naši pouštní školu v Rádžasthánu.“

Letos poprvé Walden pořádáme mimo areál naší školy, a to na Dvořákově nábřeží u rybníka Hořejší Obora. Akce proběhne v sobotu 24. září od 10.00 a podporu zaměříme pro waldorfskou školu v Africe. Těšíme se na vaši návštěvu.

■ Nela Frantová

žákyně 12. třídy kombinovaného lycea

Školy přivítají přes čtyři stovky prvňáčků

Začíná školní rok 2022/2023, kdy první třídy základních škol zřizovaných městem navštíví stovky nových žáků. I v novém roce trvá snaha začlenit ukrajinské žáky a pokračují také některé projekty z předchozích let.

Do mateřských škol se během zápisů, které se stejně jako zápisy do základních škol konaly nejprve pro české děti a poté pro děti z Ukrajiny, přihlásilo celkem 363 českých dětí. Všechny tříleté a starší děti byly přijaty, včetně asi dvaceti dětí z Ukrajiny. Do prvních tříd se zapsalo celkem 436 dětí, z toho 424 českých a 12 ukrajinských žáků. Všichni prvňáčci obdrželi od města dárek - kuffík na pomůcky a sady pastelek.

POHÁDKY PRO UKRAJINSKÉ DĚTI

Pro podporu kamarádských vztahů mezi českými a ukrajinskými dětmi se Příbram stejně jako další města zapojila do podpory vydání knížky Petra Březiny *Pohádky pro děti z Ukrajiny*, která je ilustrována obrázky českých žáků. Do vítězného finále se dostaly ilustrace žákyně ZŠ pod Svatou Horou Matyldy Šprynglové, která se díky tomu stala i jednou z kmoťříček knížky. Prvního září tedy předávají české děti svým ukrajinským spolužákům pohádkové knížky, které jsou psány dvojjazyčně, a jistě tak mohou pomoci i při učení češtiny. Oproti původnímu předpokladu bude Příbram pravděpodobně nadále provozovat pro ukrajinské děti tzv. adap-

tační skupiny, na jejichž činnost Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy vypsalo během prázdninových měsíců novou výzvu. Ta původní, v jejímž rámci bylo město úspěšným žadatelem, počítala s provozem adaptačních skupin do 31. srpna. Nově vypsaná výzva je na období září až prosinec letošního roku.

Adaptační skupiny, jejichž úkolem je podpora přizpůsobení ukrajinských dětí českému prostředí, pomoc s rozvojem jazykových dovedností, příprava dětí na nástup do českých škol a v neposlední řadě podpora duševní pohody ukrajinských dětí, jsou určeny pro děti ve věku 3-18 let, které nenavštěvují mateřskou, základní nebo střední školu.

POKRAČUJÍ TRENÉŘI VE ŠKOLE I ŠKOLNÍ PÉBĚČKO

Nový školní rok oživuje také starší projekty, k těm patří např. Trenéři ve škole a Školní péběčko. Projekt Trenéři ve škole spočívá v zapojení sportovních trenérů do hodin tělesné výchovy na prvním stupni základních škol, při kterých trenéři pracují formou tandemové výuky spolu s učiteli tělesné výchovy. U nás ve

městě byl projekt spuštěn v únoru 2020 a participuje na něm všech sedm základních škol. V rámci školního roku 2022/2023 se program uskuteční v podzimním termínu od 19. září do 19. prosince 2022. Budou do něj začleněny všechny základní školy kromě ZŠ Školní, která se zúčastní v druhém termínu od ledna 2023, a to z důvodu nutnosti zajištění povinné plavecké výuky.

Další projekt, Školní péběčko, představuje participativní rozpočet, do kterého se podruhé zapojily všechny základní školy zřizované městem. Zásadní částí Školního péběčka, tj. předložení návrhů a jejich prezentace, hlasování a výběr vítězného projektu, proběhly již v loňském školním roce. Nyní se již jedná o finální realizaci a zakoupení či pořízení konkrétního vybavení (*Školnímu péběčku se více věnuje jiný článek v tomto vydání Kahanu*).

■ Lea Enenkelová

Městský úřad Příbram

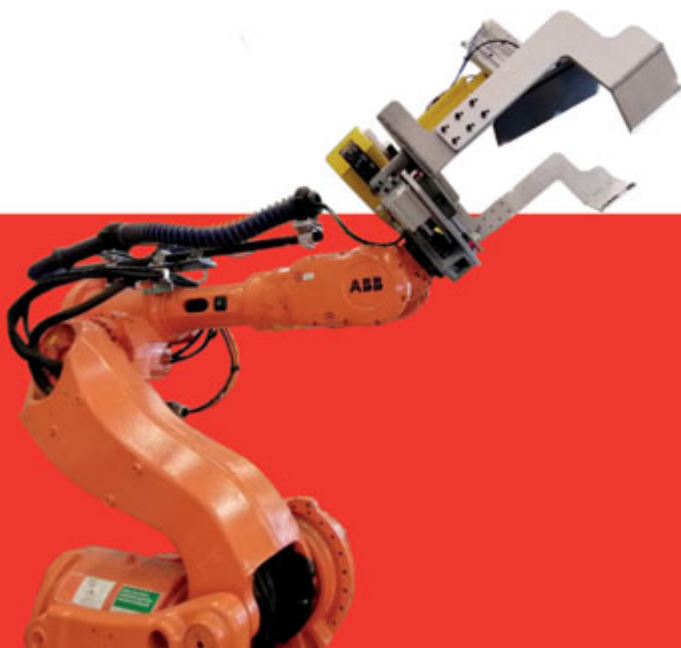
**NOVÁ
PRACOVNÍ PŘÍLEŽITOST
V PŘÍBRAMI**

JSTE TECHNICKY ZAMĚŘENÍ?

VOLNÉ POZICE:

- **CNC frézař**
- **CNC soustružník**
- **PLC programátor**
- **Elektronik**
- **CAD Konstruktér**

- **Nástupní plat**
25 000 Kč – 80 000 Kč
(dle zkušeností)
- **Příspěvek na stravování**
- **Práce v dobrém kolektivu**
- **Zaškolení**
- **Stabilní a dlouhodobé uplatnění**
- **NÁSTUP MOŽNÝ IHNED**

kontaktujte nás...

☎ +420 607 107 850

✉ info@etstech.cz

📷 etstechnologyse

📘 ETS Technology SE

www.etstech.cz

Sochy v Příbrami (VI.)

Kahan postupně představuje příbramské sochy, které navazují na galerijní výstavu z podzimu loňského roku. V tomto vydání představíme jednu z nejvýraznějších soch v Příbrami, totiž sochu Horníka, která je vytvořena z bronzu a žuly a vznikla v letech 1967–1970. Stojí před budovou gymnázia.

Horník před příbramským gymnáziem.

Foto: Jiří Thýn

Autorem sochy Horník je Ivan Lošák (1913–1990), který vystudoval Ukrajinskou akademii v Praze (původně Ukrajins'ka Studija Plastyčného Mystectva - USPM) a Akademii výtvarných umění v Praze u profesorů Otakara Španiela, Jana Laudy a Karla Pokorného. Po absolutoriu nastoupil do ateliéru Karla Pokorného a po příchodu do Příbrami se roku 1960 se zaměřil zejména na tematiku hornictví.

Další program v GFD

Do 2. října 2022 je možné zhlédnout výstavu Ondřej Maleček - Jako sopka v ledové krajině. Výstava je doplněna zápůjčkami z velkých sbírkových institucí, například díly Jana Zrzavého, Aléna Diviše nebo Josefa Váchala. Ve čtvrtek 15. září od 17.00 se v galerii uskuteční komentovaná prohlídka za přítomnosti Ondřeje Malečka. Na 22. září chystáme workshop pro děti s ilustrátorem a grafikem Martinem Kubátem. Od 6. října do 20. listopadu je na programu výstava fotografií Terezy Kabůrkové. Ve čtvrtek 20. října v 17.00 pak začíná komentovaná prohlídka s autorkou doplněná o čínské cvičení gigong (čchi - kung).

Čtyřmetrová plastika je jednou z prvních prací pro Příbram. Podstavec pro plastiku a zasažení díla do terénu navrhl architekt Luboš Koreček, autor územního plánu Březohorského sídliště. Od téhož autora má v majetku Galerie moderního umění v Roudnici stejnojmennou bronzovou plastiku z roku 1965, avšak pojednanou odlišně, postava drží v ruce kahan.

Před prázdninami vydala Galerie Františka Drtíkova mapu soch a plastik po roce 1945 v Příbrami. Mapa zájemce provede městem dvěma okruhy pro pěší a jednou trasou pro cyklisty. Představuje v krátkých anotacích a fotografiích na několik desítek soch a plastik z doby, kdy byla realizace soch ve veřejném prostoru podporována takzvaným čtyřprocentním zákonem. V textech zachycuje i městské legendy, které kolem jednotlivých objektů a míst vznikají. Mapa je k zakoupení v galerii, odsud vycházejí také dvě hlavní trasy. Před procházkou anebo po ní se můžete v Arnoštových sadech před galerií posadit na některé z deseti modrých lehátek, která dohromady tvoří nápis Fr. Drtíkol.

■ Jan Freiberg

Galerie Františka Drtíkova

Na erbu pro slovenský Kežmarok se podíleli i návštěvníci festivalu

Ve dnech 8.–10. července se skupina řemeslníků z Příbrami vydala na 30. ročník mezinárodního festivalu Európske ľudové remeslo 2022, který se konal v partnerském městě Kežmarok.

Příbramská skupina řemeslníků byla největší z partnerských měst a při slavnostním ukončení festivalu jsme dokonce dostali prostor k prezentaci daru pro primátora města Kežmarok - erbu města Kežmarok. V průběhu akce jej vyřezávali studenti Waldorfské školy s občasným přispěním návštěvníků, kteří takto měli možnost zkusit si práci s dřevem. Tuto možnost využili i představitelé města Kežmarok.

Celkově byla příbramská skupina řemeslníků na stáncích častokrát navštívena primátorem, viceprimátorem, poslanci, zástupci partnerských měst a samozřejmě mnoha návštěvníky festivalu, kteří tvořili početné hloučky, obzvláště při hudebních produkcích muzikantů a flašinetáře či během ukázek řemesel. Příbramské řemeslníky a muzikanty natáčela a vysílala nejen lokální televize v Kežmarku, ale i sloven-

Vyřezaný erb Kežmarku byl jedním z darů příbramských řezbářů. Foto: město Kežmarok

ská Markíza, která materiál odvyšlala ve svých zprávách.

Účast příbramských řemeslníků hodnotím jako úspěšnou nejen pro propagaci města Příbram, regionálně živých lidových řemesel či ukázkou dovedností příbramských kumštýřů, ale také z hlediska přínosu pro intenzivnější vzájemnou komunikaci v postcovidovém období. Věřím, že i účast zástupců města Kežmarok na Příbramské svatohorské šalmaji 2022 bude dalším krokem k prohloubení přátelských vztahů mezi našimi partnerskými městy a dalšímu rozvoji tohoto partnerství.

■ Michal Gerčák

Komise zahraniční

NATANKUJTE ZADARMO

s Českým rozhlasem Region

Po celé září vyhrávejte v našem
vysílání poukázky na pohonné hmoty
v hodnotě 1 000 Kč!

 Region
Český rozhlas

Příbram 100.0 FM | R-REGION

 Divadlo
A. Dvořáka Příbram

PODZIM NA MALÉ SCÉNĚ 2022

2. 10. 2022 | 19.00

Skorpions na obzoru

Divadlo Viola

Autor Isabelle Le Nouvel | Hrají Igor Bareš, Klára Cibulková a Daniel Toman

6. 10. 2022 | 19.00

Druhá strana kulis

Divadlo A. Dvořáka Příbram

Autor Florian Zeller | Hrají Václav Rašilov, Helena Lapčíková,
Martin Dusbaba a Eliška Nejedlá

9. 11. 2022 | 19.00

Volnost, rovnost, gastronomie

Divadlo Viola

Autor Peter Mayle | Hrají Václav Kopta, Simona Vrbická a Miroslav Táborský

12. 11. 2022 | 15.00

Pohádky do kapsy

Divadlo A. Dvořáka Příbram

Autor Luděk Horký | Hrají Eliška Nejedlá, Monika Timková,
Lucie Valenová, Kryštof Grygar a Martin Holzknacht

23. 11. 2022 | 19.00

Commedia finita

Divadlo Viola

Autor Viktoria Hradská | Hrají Dana Černá, Milena Šajdková / Jana Synková,
Daniela Kolářová a Máša Málková

www.divadlopribram.eu

MĚSTO PŘÍBRAM

O desátém místě jsem jen tajně snil

Jedenáct hodin a dvanáct minut potřeboval příbramský učitel a sportovec Jan Hradecký k tomu, aby uplavl 3,8 kilometru v norském fjordu, zdolal 180 kilometrů v sedle kola na trase s převýšením 3200 metrů a uběhl 42 kilometrů k vrcholu hory Gaustatoppen, která měří přes 1850 metrů. Závod XTtri World Championship Norseman 2022, jenž byl vyvrcholením série extrémních ironmanů XTtri, dokončil jako desátý z 250 závodníků. „Nakonec mi to sedlo a podařilo se mi nejlepší český výsledek na tamní trati,“ říká Jan Hradecký.

VÁŠ CELKOVÝ ČAS BYL 11 HODIN 11 MINUT A 46 SEKUND. CO SE ČLOVĚKU HONÍ HLAVOU V JEDNOTLIVÝCH FÁZÍCH ZÁVODU NEBO KDYŽ MÁ KRIZE?

Závod začíná skokem z trajektu v pět ráno. Z vody jsem šel na třetím místě po malé chybě v orientaci. Kdybych ji neudělal, polepšil bych si ale jen na druhou pozici. Závodník před naší skupinou plaval opravdu rychleji. Na kole jsem se bohužel nemohl dostat kvůli velké zimě do tempa a do 70. kilometru jsem se trápil, a propadl tak na 16. místo. Ve druhé polovině cyklistiky se mi ale skutečně začalo dařit, v posledním dvanáctikilometrovém stoupání jsem některé kluky „posbíral“ a do druhého depa přijel nakonec na 11. pozici.

V průběhu cyklistiky a běhu jsem měl v hlavě už jen jedno – správně jíst a pít, abych se vyhnul krizím. Při běhu se má pozice dále přelévala a opravdu se závodilo, což bylo zábavné. Chvilí jsem byl třináctý, pak zase devátý. Paráda. V poslední a nejtěžší pasáži jsem svedl skvělý souboj s jedním Norem, který byl v jedné lehčí pasáži prostě lepší, a na mě zbylo desáté místo, o kterém jsem před závodem jen tajně snil.

Důležitou specialitou tohoto závodu je přítomnost vlastního podpůrného týmu, který závodník potřebuje. Stará se o něj během celého závodu. Připravuje občerstvení na kolo a běh a poslední část běhu musí soutěžícího doprovodit. Bez této podpory není možné závod dokončit. Pro mě tuto roli zastali Roman Bonk a Tomáš Černohorský, patří jim obrovský dík.

JAKÉ VYŠLO POČASÍ? PŘECE JEN JSTE BĚŽELI DO TĚMĚŘ DVOU KILOMETRŮ NAD MOŘEM, NAVÍC VE SKANDINÁVIÍ.

Plavání ve vodě o teplotě 14 stupňů jsem si několikrát před závodem zkusil a při rychlém výkonu člověk v neoprenu vlastně téměř neprochladne. Plaval jsem na 2.-3. místě okolo 53 minut. Na cyklistice je závod v Norsku téměř vždy specifický tím, že snad pokaždé prší a fouká silný vítr. Nejtěžší byla pasáž kolem 60. kilometru, kdy na kopcích byla teplota kolem nuly a dešť s větrem z nás udělaly třesoucí se schránky. Tehdy jsme s týmem zkrátali pauzy na občerstvení, aby mě kluci nakrmili. Vlivem zmrzlých prstů se nedal otevřít ani energetický gel. Během závodu jsem se především snažil plnit stravovací plán, protože výdej energie je tak velký, že chyba při stravování může přinést krizi trvající desítky minut. Běh byl ale odměnou. Krásné sluníčko po celou běžeckou část a teploty od 15 stupňů v nížině po pět stupňů na hoře Gaustatoppen.

POKOLIKÁTÉ JSTE ABSOLVOVAL TAKTO NÁROČNÝ ZÁVOD?

Pravidelně jezdím na Slovensko na těžkého Oravamana. Je to poloviční ironman s převýše-

Jan Hradecký (vlevo) se svým podpůrným týmem.

Foto: archiv Jana Hradeckého

ním přes tři tisíce metrů. Mám rád SkyRuny, což jsou horské běhy s velkým převýšením. Ty jsou drsné a představují skvělou přípravu. Samotný takhle těžký závod v ironmanu jsem před Norsemanem absolvoval jen jeden a byl to můj kvalifikační závod, ze kterého jsem se dostal na mistrovství světa v Norsku, XTtri Jánošík. Sám o sobě je to z mého pohledu mnohem těžší závod než v Norsku. Závěrečný běh na Jánošíku, 42 kilometrů, s převýšením přes 3100 metrů je totální brutalita a strašná bolest.

JAK DLOUHO JSTE SE NA ZÁVOD V NORSKU PŘIPRAVOVAL?

Jsem příbramský závodník, který startuje za Triathlon team Příbram. Plavecky se připravuji s příbramskými plavci, kterým děkuji za tréninkové metry. Triathlon teamu Příbram bych chtěl moc poděkovat za podporu. Příprava na Norsemana trvala vlastně dva roky. V roce 2021 jsem se opravdu hodně připravoval právě na kvalifikační závod XTtri Jánošík. Mám skvělou ženu, která nám pravidelně naplánovala dovolenou v horách, kde jsem sbíral cenné výškové metry. Při takových trénincích se bavíme každý den o přibližně tisíci metrech nastoupaných na běhu plus túry v horách a samozřejmě další nekonečná stoupání na cyklistice.

Účast v závodech mistrovství světa není vůbec snadná. Jsou dvě možnosti, jak se na něj nominovat. První je, že se sportovec kvalifikuje v některém z kvalifikačních závodů. Druhá, že závodník vstoupí do loterie a čeká, jestli ho vylosují. Získat kvalifikační pozici rovná se být do druhého místa v kvalifikačním závodě. Být vylosován znamená být jeden z asi osmi tisíc závodníků.

ZNÁTE SE S NĚKTERÝMI ÚČASTNÍKY ZÁVODU? CO VÁS MOTIVUJE K TAKTO EXTRÉMNÍM VÝKONŮM?

Vídám kluky ze Slovenska, se kterými se setkáváme na podobných závodech. Znáám Poláka Rajcu, který mě dvakrát porazil. Tentokrát jsem si věřil, že mu to oplatím, bohužel nestartoval. Z Čechů se znám s Martinem Gablou.

Moje motivace je snadná. Miluju sport a strašně mě baví běhat v horách. Kdo mě zná, ví, že mi na dovolené nedělá problém vstávat v pět ráno, udělat nějaké pěkné kopce, abych byl v osm připraven fungovat s rodinou.

PŮSOBÍTE JAKO UČITEL PŘÍRODOPISU A TĚLESNÉ VÝCHOVY V JEDNĚ Z PŘÍBRAMSKÝCH ŠKOL. JAKOU MÁTE ZKUŠENOST S OCHOTOU DĚTÍ SPORTOVAT?

Musím říct, že po covidu byla doba malinko horší. Vedu ranní kroužek basketu a s kluky se scházíme od půl sedmé dvakrát týdně. Letos jsem musel některé kluky přemlouvat, postupem roku se to ale změnilo k lepšímu. Doufám, že to bude pokračovat a úplně zažehnáme, co tu bylo. Chci říct, že co se píše o úbytku dětí, je pravda. Po covidu nastal útlum a myslím, že trenéři se museli hodně snažit, aby to napravili. Děti v té době skutečně zle- nivěly.

Více fotografií najdete v plné verzi článku na kahan.pribram.eu.

■ Stanislav D. Břeň

Superhry! přilákaly děti, dospělé i superhrdiny

V pátek 29. července bylo v areálu Nový rybník po celé odpoledne k vyzkoušení mnoho adrenalinových atrakcí, hrál se turnaj v lidském stolním fotbálku, vystoupila kapela, uskutečnila se světelná Flyboard show a večer se promítalo v letním kině.

Jeden z mnoha snímků pořízených ve fotoboxu na Nováku. Další fotografie si mohou zájemci prohlédnout na webu pod odkazem 1url.cz/JrH8f.

Foto: SZM Příbram

Lidský „stolní“ fotbálek.

Foto (2×): Štěpánka Poplštejnová

Sportovně zábavný super den na Nováku začal ve 14.00, kdy starosta Příbrami Jan Konvalinka odhalil poslední uměleckou dřevěnou sochu tohoto léta a zahájil tak celou akci. Od 14.30 startoval turnaj v lidském „stolním“ fotbálku. Nafukovací fotbálek o hrací ploše 14×8 metrů, kde jsou hráči připevněni za ruce k tyči a pohybovat se mohou pouze do stran, tak jako v klasickém stolním fotbálku, si okamžitě našel své příznivce. Tým složili i organizátoři akce Sportovních zařízení města Příbram a umístili se na druhém místě. Vítězství si odnesl tým fotbalistů, kteří zřejmě zúročili dlouholeté zkušenosti a měli výrazně navrch.

Cestu na Novák si našli i opravdoví superhrdinové. K vidění i focení byli po celý den Cosplay Thor, Kapitán Amerika a Strážci Galaxie Star-Lord s Grootem. Návštěvníci si mohli vyzkoušet adrenalinové atrakce jako Zametač, Shod'ho, Nafukovací stěna Moucha, Lovec světla, Bungee running, Siloměr kladivo, Rychlostní test nebo Bungee trampolína. Vstup na akci byl zdarma, adrenalinové atrakce zpoplatněné jednorázovým vstupem, turnaj zápisným. Zdarma byl pro platící návštěvníky vstup na adventure golf a do tvořivých dílniček, kde si děti vyrobily sádrové superhrdinské magnetky, škrabošky a další drobné dárečky.

Součástí bohatého doprovodného programu byla vystoupení hudební kapely Big'O'Band nebo marcelovských aerobicček. K dispozici byly také skákaací boty a velké oblíbené se těšil fotokoutek, odkud si návštěvníci okamžitě odnesli fotografii v superhrdinském stylu na památku. Celá galerie z fotokoutku je dostupná pod přímým webovým odkazem 1url.cz/JrH8f.

Program akce končil po deváté večerní noční světelnou Flyboard show na vodě. Na Superhry! navazovalo promítání v letním kině, film Doctor Strange v mnohovesmíru šílenství navštívilo 120 diváků.

■ Miroslava Kozohorská
SZM Příbram

Studenti se zajímali o osudy pamětníků

Jaké to je, když vám v pěti letech gestapo zatkne a později popraví tatínka? Jak prožívá malé dítě bombardování Ostravy? Jak probíhaly poslední dny 2. světové války v Milíně? A jak mohou politické procesy v 50. letech ovlivnit v rodině několik generací? To vše nabídla závěrečná prezentace projektu Příběhy našich sousedů v Příbrami.

Prezentace studentských projektů se uskutečnila v červnu ve Waldorfské škole.

Foto: Post Bellum

Ve středu 15. června 2022 se v aule Waldorfské školy v Příbrami sešli žáci, pamětníci, zástupci Hornického muzea Příbram a veřejnost na závěrečné prezentaci projektu Příběhy našich sousedů, který se v Příbrami konal s podporou Hornického muzea Příbram a Středočeského kraje již počtvrté. V letošním roce se zapojilo celkem pět týmů ze čtyř škol - ZŠ Školní, Waldorfská škola Příbram, Gymnázium Legionářů a ZŠ Milín. Od ledna tohoto roku týmy pod vedením svých učitelů (Zuzana Angelová a Lubomír Mašek z Waldorfské školy, Monika Levíčková ze ZŠ Milín, Jiří Jílek ze ZŠ Školní a Božetěch Burda z Gymnázia Legionářů) zpracovávaly životní osudy vybraných pamětníků. Žáci se mimo jiné dozvěděli více o odboji a posledních dnech války na Příbramsku, politických procesech v 50. letech nebo o bombardování Ostravy. Dva týmy si za svůj hlavní výstup zvolily audio reportáž, se kterou jim pomáhali zkušení redaktori Českého rozhlasu v Praze. Dva týmy vytvořily krátký animovaný film a jeden tým se odvážně pustil do video reportáže.

Závěrečnou prezentaci moderovala Magdaléna Studená, hudební doprovod obstaralo smyčcové uskupení FidlíMidli ve složení Hana Slepíčková, Hana Kopecká a Matyáš Paul. Úvodního slova se ujal ředitel Hornického muzea Příbram Josef Velfl a Magdaléna Sadravetzková, koordinátorka projektu v Příbrami. Půlroční žákovské snažení posuzovala odborná porota ve složení Stanislava Vlková (ZŠ Obecnice) a Václav Trantina (Památník Vojna Lešetice),

kteřá na závěr prezentace poskytla týmům slovní hodnocení jejich půlroční práce. Projekt byl letos nesoutěžní, přesto si každý tým, učitelé i porotci odnesli hezké dárky od sponzorů. Práci všech týmů v letošním ročníku Příběhů našich sousedů si můžete prohlédnout na webu projektu pribehynasichsousedu.cz. Na následujících řádkách přinášíme první ze série zpracovaných příběhů (tentokrát o Jiřím Vostarkovi), které budeme v Kahanu postupně publikovat.

TRAGICKÝ KONEC VÁLKY

Jiří Vostarek se narodil 14. února 1937 v Kojetíně, části obce Milín nedaleko Příbrami. Jeho maminka byla v domácnosti, tatínek pracoval jako cestář a po válce jako dělník na příbramských dolech. Dětství prožil v Milíně a rád na něj vzpomíná.

Pamětník Jiří Vostarek

Jedna z jeho nejsilnějších dětských vzpomínek se váže k datu 29. dubna 1945. V té době už proudili přes Milín směrem na Strakonice němečtí vystěhovalci a v obci bylo rušno. Byla neděle a Jiří šel s otcem do trafiky pro noviny a potravinové lístky, když na Milín začali nalévat hloubkaři. „Stačili jsme ve střelbě doběhnout domů, maminka už nás čekala. Sbalila nějaké jídlo a utíkali jsme do Kojetínského lesa, kde jsme byli až do večera. Odpoledne začali spojenci na Milín shazovat bomby, odneslo to několik domů a zásah dostala i věž kostela svatého Václava.“ Jiří utekl s rodiči do nedaleké obce Palivo, kde strávili asi týden. Největších bojů se ale Milín dočkal až 12. května 1945, kdy se u Slivice střetli němečtí vojáci, mířící do amerického zajetí, s partyzány a vojáky Rudé armády.

ODPLATA ZA PROTESTY

Základní školu navštěvoval Jiří Vostarek v Milíně, v Příbrami pak absolvoval čtyřletou hornickou školu. Pracoval v Mníšku pod Brdy na železných žilách jako důlní technik, později v Příbrami na Uranových dolech. Vojenskou službu absolvoval u pohraniční stráže.

Dne 21. srpna 1968 byl Jiří Vostarek zrovna na šachtě č. 6 nedaleko Milína, kde pracoval jako naddůlní větrací technik. Ten den začala Československo obsazovat vojska Varšavské smlouvy. S kolegy práci přerušili a na protest šli v průvodu do Příbrami na ústředí Uranových dolů. Reakce ze strany KSČ na sebe nenechala dlouho čekat. Jiřího Vostarka přerušili na šachtu č. 19, která se nacházela až u Dubence, a zařadili ho mezi běžné horníky. Tady nakonec fáral až do odchodu důchodu a nikdy za to nepřestal cítit křivdu.

PADESÁT LET KRONIKÁŘEM

O historii se Jiří Vostarek zajímal už jako dítě. V listopadu 1974 se stal kronikářem obce Milín a jako první se pustil do uspořádání a přepsání paměti původně sepsaných Antonínem Hejnícem. Další události už zaznamenával sám, a to až do začátku roku 2022.

Připravil také řadu výstav a besed pro veřejnost i žáky milínské základní školy a publikoval několik knih a brožur o historii Milína. Jiří Vostarek žije dosud ve svém rodném domě v Kojetíně.

Vyprávění Jiřího Vostarka zaznamenali v rámci projektu Příběhy našich sousedů žáci ze ZŠ Milín Matyáš Beer, Oliver Csaszar, Vlastimil Dudáček a Matyáš Průša pod vedením učitelky Moniky Levíčkové.

■ Magdaléna Sadravetzková
Post Bellum

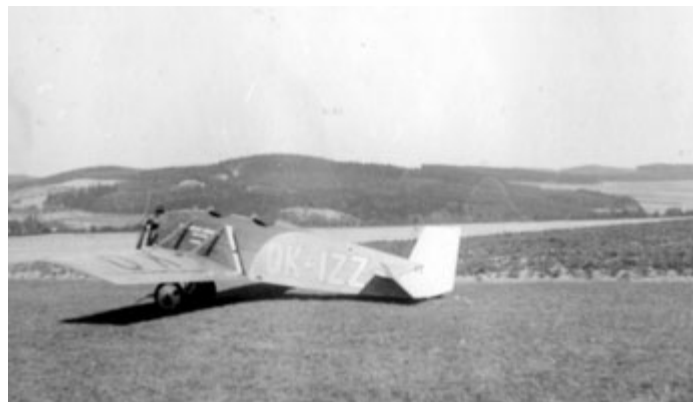

Jaké byly letecké dny v Příbrami

Vlivem svého umístění na úpatí brdských kopců nepatří Příbram k místům, kde by člověk očekával nějakou výraznou leteckou činnost. Je proto zajímavé, že podobné podniky měly i zde dlouhou tradici. V následujícím článku se zaměříme na letecké dny v letech 1924 až 1935.

Záběry z leteckého dne, který se v Příbrami konal v roce 1935.

Zdroj: Aeroklub Plzeň

Pokud nepočítáme ne zrovna podařenou leteckou produkci v roce 1913, tak za první opravdový letecký den v Příbrami můžeme považovat ten z roku 1924. Přesněji se tak mělo stát v neděli 5. října na improvizovaném letišti, které vzniklo na louce za příbramskou plynárnou u Jechova mlýna. Dnes je tato plocha ohraničena ulicemi Plynárenská a Za Balonkou. Akci pořádal Sportovní klub Příbram s Čsl. státními aeroliniemi, které přislíbily vyslat do Příbrami dvě dvoumístná letadla typu *Brandenburg*, která měl pilotovat šéfpilot rtm. Karel Brabec. Současně vedení SK Příbram vyjednávalo i s Ministerstvem národní obrany, protože si na leteckém dni přálo mít i stíhací letoun našeho letectva. Měl být též předveden padák systému *Heinecke*.

VYHLÍDKOVÝ LET VYHRÁL POŘADATEL

Obě letadla hladce a bez jakýkoliv potíží přistála krátce po desáté hodině dopolední. Ještě dopoledne vykonalo dvoumístné letadlo několik vzletů s pasažéry, čemuž přihlíželi návštěvníci a školní mládež. Vstupné na akci bylo 3 Kčs, ale každý účastník musel zaplatit ještě 1 Kčs na los, na který mohl vyhrát let zdarma. U diváků toto počínání vyvolalo silnou nevoli, protože

Fotografie z leteckých dnů

Aktuálně zpracovávám knihu, která pojednává o letecké historii Příbrami a letišti Dlouhá Lhota. Během svého výzkumu jsem zjistil, že mezi lety 1913 až 1947 se na území Příbrami konalo několik leteckých dnů, a to v letech 1913, 1924, 1926, 1928, 1935, 1946 a 1947. Kromě roku 1935 se mi nepodařilo dohledat žádné snímky z těchto akcí. Rád bych požádal čtenáře Kahanu, zda by se mi ozvali, pokud v rodinném archivu najdou zajímavý snímek z těchto událostí, třeba i prababičku stojící před letadlem. Kontakt: Petr Kadlec, Dobříš, knihy.kadlec@seznam.cz, 723 386 742.

jen část z nich si takový los chtěla opravdu koupit. Rozčarování návštěvníků se znásobilo poté, co zjistili, že vyhlídkový let vyhrál jeden z pořadatelů. K tomu se nakonec ze dvou slíbených letadel typu *Brandenburg* dostavilo pouze jedno, které bylo doprovázeno letounem typu *Avia*. V dopoledních hodinách si mohli návštěvníci prohlédnout letadla a samotný letecký den měl začít ve tři hodiny odpoledne. Jinak měl jakýkoliv zájemce možnost se svést v letadle za poplatek 68 Kčs.

Samotný letecký den začal, když do vzduchu poprvé několikrát vzlétl *Brandenburg* s pasažéry, kteří se stáčili přihlásit v předstihu (zájem byl ale nakonec tak velký, že bylo nutné přihlášky zastavit). Letový program pokračoval slíbeným seskokem padákem a poté následovala letecká akrobacie. Při konečném odletu byla *Avia* ozářena v šeru rozsvícenými žárovkami, což samozřejmě návštěvníky ohromilo.

S dalším leteckým dnem se počítalo v roce 1926, organizace se opět zhostil Sportovní klub Příbram, ale novým partnerem byl Západočeský aeroklub se sídlem v Plzni. Příbramský letecký den byl tentokrát stanoven na neděli 5. září a zase se měl původně konat na louce za starou příbramskou plynárnou. Západočeský aeroklub byl odhodlán na tento letecký den vyslat tři až čtyři letadla a měl se nést ve standardním programu. Zahájen byl startem všech letadel, následován skupinovým letem, jenž zahrnoval i akrobacii, nápodobu parašutismu vyhozením figuríny na padáku, a zakončen vyhlídkovými lety. Z přítomných letadel je zmíněn pouze *Brandenburg L-BIZE* s posádkou Šedivý a Hanzelín. Bohužel letecký den zmiňuje pouze pamětní kniha města Příbram, která nám alespoň upřesňuje místo konání. Dočasné letiště tentokrát vzniklo na pláni ve Zdoboři. Za spoluúčasti na pořádání tohoto podniku obdržel západočeský aeroklub podíl ze vstupného 1122 Kčs. Mimo zápisu aeroklubu není o tomto leteckém dni v dobovém tisku žádná zmínka.

NOUZOVÉ PŘISTÁNÍ U VĚŠINA

Možná i díky menšímu zájmu se další letecký den koná až v neděli 29. září 1935. Z dochovaných zápisů není patrné, kdo jej zaštiťoval přímo v Příbrami, ale samotnou akci pořádal Západočeský aeroklub v Plzni, jenž do města poslal šest letadel. Vhodná plocha byla opět vybrána v prostoru ve Zdoboři, patrně v místech, kde dnes stojí hypermarket Albert. Zdejší letecký den proběhl bez mimořádných událostí, a proto se o něm opět nezmínil žádný ze zdejších novinářů. Možná to ale bylo tím, že se nakonec leteckého dne v Příbrami účastnila jen tři letadla, která na místě přistála. Byla to *Aero A-26*, *Avia BH-11* a *Praga E-114*. Po bezproblémovém leteckém programu v Příbrami je opustilo štěstí a při přeletu do Rožmitálu muselo dvoumístné *Aero A-26 (OK-IZX)* pro závadu motoru nouzově přistát nedaleko obce Věšín. Už se mu nepodařilo vzlétnout, a proto bylo ještě téhož dne rozebráno a v noci převezeno do Plzně. Jinak díky příznivému počasí byly oba letecké podniky navštíveny velkým počtem diváků. Největší obdiv si vysloužil známý plzeňský letecký akrobat A. Dupal, který létal na akrobatickém speciálu *Avia BH-22.3 (OK-IZV)*. Po skončení obou leteckých dnů následovaly pasažérské lety, kdy však zájemcům v Rožmitále nemohlo být plně vyhověno, protože se rychle přiblížil soumrak. Při odletu z letiště v Rožmitále došlo k neštěstí, které si jen díky příznivým okolnostem nevyžádalo žádné oběti. Letoun *Avia BH-11 (OK-IZZ)* zřejmě ztratil při startu rychlost, havaroval do příkopu a zarazil se do oraniště. Do konce roku 1938 se další letecký den v Příbrami již nekonal, a místní si tak museli na leteckou produkci počkat až do roku 1946.

Příspěvek byl upraven z kapitoly připravované knihy O létání nejen nad Příbramí.

■ Petr Kadlec
spisovatel a vydavatel

Po kom je pojmenována Fantova louka

Nedávno mi přišel dotaz, odkud pochází název Fantova louka. Při této příležitosti jsem si opět uvědomila, jak je třeba trpělivě naslouchat starým lidem, dokud jim slouží paměť, protože některé údaje se v archivních pramenech nenajdou. Platí to i v případě názvu Fantova louka, o němž mi před několika lety vyprávěla nedávno zesnulá docentka Marie Pokorná.

Pohled od pražské silnice přes Fantovu louku na Svatou Horu. Nedatováno.

Zdroj: SOKA Příbram

Louky a pole nad Příbramí směrem ke vsi Dubno patřily majitelům města, tedy nejprve pražským biskupům a arcibiskupům, pak zástavním držitelům Příbramě a od konce 16. století obci královského horního města Příbramě respektive jejím obyvatelům. Ještě za třicetileté války tudy probíhala hranice mezi Prácheňským (de facto současným Jihočeským) krajem, do něhož tehdy Příbram náležela, a Podbrdským krajem, který byl později přejmenován na Berounský (je to de facto současný Středočeský kraj) a pod nějž Příbram spadá od poloviny 17. století. Zároveň zde příbramský statek hraničil s rozlehlým dobříšským panstvím, takže o sousedské spory nebyla nouze – jeden probíhal třeba o mezníky na části zdejších polností zvaných tehdy Leština. Tento název, zachovaný dnes ve jménu ulice Na Leštině, pochází od slova léšče, což je léščí neboli lískoví. Tento pozemek byl zkrátka porostlý lískami.

Jednu louku na Leštině vlastnila i Svatá Hora. Svatohorský superior Příhoda, který chtěl zajistit klid a pořádek pod okny rezidence, tuto louku obětoval a v červnu 1736 ji vyměnil s magistrátem za celý svatohorský svah od rezidence až dolů k jezuitským polím.

Tisíce poutníků chodily a jezdily na Svatou Horu právě podél luk za městem směrem k Dubnu, kudy vedla zemská pražská silnice. V květnu 1711 zahájil Karel František hrabě z Mansfeldu, s nímž vedla příbramská obec již několik let také spor o právo na vodu a na lov pstruhů v Litavce, přímo na hranici obou statků výstavbu hospody. Žizniví a hladoví cestující se začali posilňovat dobříšským pivem v jeho Nové Hospodě místo ve městě pivem příbramským, a hospodským v Příbrami i celé obci tak vznikala škoda.

ZASYPANÝ A ZASE OBNOVENÝ PŘÍKOP

Podle starých privilegií ale nesměl nikdo cizí na míli cesty „od hradeb“ města hospodu provo-

zovat, a tak se magistrát s Mansfeldem snažil dohodnout. Hrabě žádal, aby Příbramští postavili od jeho hospody novou cestu do města. Radní naopak nařídili v polovině června 1712 vyhloubit od Nové Hospody na zdejších loukách příkop, aby kní zamezili přístup, a až za ním udělat novou cestu. O měsíc později přišlo od hejtmana dobříšského panství ohledně požadované cesty psaní, na které mu magistrát odpověděl, že cesta tam jakživa nebyla a být nemůže a že má přijet do Příbrami, kde mu to radní vysvětlí.

Bez ohledu na spor o cestu hrabě z Mansfeldu v listopadu 1712 výhodně prodal příbramské obci kus svých lesů, které zoufale potřebovala pro provoz svého železářského závodu. Magistrát pak dal pro dobrou vůli příkop zasypat. Od jara 1713 však působili projíždějící návštěvníci hostince a jejich koně na příbramských polích a loukách ležících u hranice obou panství takové škody, že se radní začátkem července 1713 rozhodli udělat na cestě kolem dubenské hospody příkop znovu. Spor o hranice dobříšského a příbramského panství se pak dostal až k místodržícím, tedy k vládě. Magistrát od něj nakonec upustil, protože si nejstarší pamětníci z řad radních údajně vzpomněli, že se už při dávném vyšetřování umístění zdejších mezníků nic ve prospěch města neprokázalo, a že by tedy dobříšský hrabě stejně vyhrál. Příbramská obec se s Novou Hospodou musela smířit. Postupem času se tento zájezdní hostinec stal oblíbeným výletním místem Příbramanů. Kolem poloviny 19. století se na příbramských pozemcích u Nové Hospody občas konalo také takzvané polní ležení příbramského ostrostřeleckého sboru – domobrany. Jeho součástí bylo samozřejmě občerstvení v Nové Hospodě.

Není známo, kdy se část zdejších bezejmenných příbramských pozemků pod Novou Hospodou dostala do vlastnictví židovského podnikatele Maxe (Maxmiliána) Wallenfelse, kte-

rý se narodil v dubnu 1873 v Příbrami. Někjaký čas žil v Mníšku pod Brdy, ale pak se vrátil do svého rodiště. Od začátku devadesátých let 19. století byl společně se svou manželkou Amálií (Emmou) nějaký čas majitelem takzvané Staré rychty v jižní části příbramského hlavního náměstí – dvou spojených domů č. p. 149/I a 150/I.

V roce 1915 se stal zdejším domovským příslušníkem a podle vyprávění docentky Marie Pokorné byl v Příbrami znám pod přezdívkou Fanta, takže se jeho pozemkům mezi Svatou Horou a Novou Hospodou začalo říkat Fantova louka. Živil se polním hospodařením, obchodováním s koňmi a s automobily a provozováním dopravy. V Příbrami vlastnil kromě dalších nemovitostí od roku 1923 ve spodní části Plzeňské ulice polovinu reprezentativního Hrádku, kterému se začalo říkat Fantův zámeček či Fantova věž. Původně renesanční sídlo se třemi barokními věžemi bylo zbouráno po roce 1954.

Původ Maxovy přezdívky není znám, možná šlo o praktickou potřebu odlišit tuto židovskou rodinu Wallenfesových od stejnojmenné, ale nežidovské příbramské rodiny. V Mníšku pod Brdy žila židovská rodina Fantova, avšak v archivních materiálech spojení těchto dvou rodin dosud nebylo nalezeno.

Docentka Marie Pokorná se s Wallenfesovými znala, protože jejich dcera Marta byla její vrstevnicí. Vzpomínala, že před druhou světovou válkou se už Wallenfesovi ke svému židovskému původu veřejně nehlásili, ale že Max Wallenfes, jinak Fanta, u sebe nosil židovské modlitební řemínky.

ZAVRAŽDĚNÍ V TREBLINCE A OSVĚTIMI

Dne 4. září 1942 byl Max Wallenfes, jinak Fanta, odvezen transportem Bd do Terezína. Odtud byl převezen transportem Bx dne 22. října 1942 do vyhlazovacího tábora Treblinka, kde jeho život skončil v plynové komoře. Stejný osud potkal i jeho ženu Emmu. Syn Josef údajně zahynul v koncentračním táboře tak, že byl se svými spoluvězni po návratu z práce udušen v nákladním automobilu výfukovými plyny (†1943). Dcera Marta, se kterou se její manžel rozvedl v naději, že tím zachrání rodinný majetek, rozvodem ztratila ochranu před tou nejkruťější perzekucí. Zahynula v koncentračním a vyhlazovacím táboře v Osvětimi v říjnu 1942.

Majetek rodiny Wallenfesových byl od 8. června 1940 pod vnutenou správou podle vládního nařízení č. 87/39 Sb. z. Ta skončila odevzdáním majetku tehdy neznámému Maxe Wallenfese do správy MNV v Příbrami 18. července 1945. Dne 3. srpna 1948 byl na jmění uvalen konkurz. Dědické řízení probíhalo ještě koncem 20. a počátkem 21. století.

■ Věra Smolová

SOA v Praze – SOKA Příbram

Příbramské zápolení s horkem

„Budme rádi, že je horko. Když nebudeme rádi, bude horko i tak.“ Tento bonmot jsem si vypůjčila z oficiálního profilu českých jezuitů a je návodem, jak v horkých dnech, které nás v uplynulých týdnech trápily, přežít a uchovat si dobrou náladu, než začne pršet a ochladí se.

Bohužel neexistují celostátní pravidelné záznamy o počasí starší než pro konec 18. století, ale pro Příbram a okolí se i z doby starší alespoň nějaké údaje dochovaly. Zatím jsem je zachytila od konce 17. století do roku 1721 a podrobně vypsala v knize *Mlynář Martin Fiala jinak Kocour*. Nešlo o systematické pozorování, lidé vždy řešili následky sucha pro polní a lesní hospodářství. Po třicetileté válce byly např. všechny čtyři příbramské obecní rybníky potrhane a zpustlé byly i malé rybníčky a haltyře. Trvalo dvacet až třicet let, než se lidé jakžtakž vzpamatovali z válečné bídy a došlo i na obnovu vodních ploch.

V protokolech o jednání příbramské městské rady se např. objevil zápis, že se mlynář Jan Fiala s rodinou v roce 1672 přestěhoval do svého nově postaveného roubeného mlýna Pod Brodem. Nastalo však několik suchých let, kdy mlýn musel být pro nedostatek vody v Příbramském potoce a v mlýnské nádrže kompletně rozebrána a přemístěn o něco níže tam, kde je dnes Fialův mlýn a kde se dalo vody zadržet víc. Toto sucho uváděl pamětník ještě ve druhém desetiletí 18. století.

Po morové epidemii v roce 1680 nastalo v létě hrozné sucho, které trvalo tři roky po sobě, takže v roce 1683 výnos sklizně nedosáhl ani průměru, ze kterého byla vypočítána kontribuce (daň).

Nepršelo ani od začátku roku 1691, a tak bylo v květnu už strašné sucho. Když primátor Václav Štof sobecky přikázal svému piláři, aby zadržoval vodu u jeho mlýna na Litavce - v dnešním Kášově mlýně, ve mlýnech pod ním už se nemohlo řádně mlít ani řezat. Jeden z mlynářů mu z nenávisti nařídil hřídél od vodního kola. Neprokázalo se, který z nich to udělal.

Léto 1697 bylo suché, takže se sklídilo málo sena. Na podzim bylo zřejmé, že se všechny dobytek přes zimu neuživí, proto byly ovce vybrakovány a ponechaly se jen nejlepší kusy. Na začátku roku 1706 ještě pršelo, ale pak nastalo strašné sucho, které pokračovalo i v následujícím roce. Proto si příbramská obec už v roce 1708 udělala velký rybník ze svého rybníčku pod vysokou pecí (dnes zasypaný rybník nad mlýnem Hořejší Fiala při cestě z Příbrami do Bohutína). A tak zase začala chybět voda hospodářům pod tímto rybníkem. A ještě ke všemu zmizeli vzhledem k malému průtoku z Litavky pstruzi.

Z dalších let zprávy chybí, ale v roce 1713 se příbramská městská rada rozhodla, že mezi městem Příbramí a vsí Brodem postaví další rybník, v němž se bude zadržovat voda

z potoka tekoucího mezi poli a loukami. Po krupobití v červenci 1716 začalo hrozné sucho. Obec se rozhodla prohloubit Vysokopecký rybník. Od června 1718 nepršelo vůbec. V létě 1719 bylo opět strašné sucho. Děkan dostal od příbramské obce tři zlaté, aby vedl prosebné procesy za déšť, jenže to nepomohlo. V červenci bylo jasné, že bude obilí málo. Magistrát vyhlásil, že za jeho předražování na trhu bude udělovat pokutu ve výši tří kop grošů, což bylo hodně peněz. Z hrozného sucha také několikrát vznikl požár v obecních lesích.

A pak zase přišly mokré roky 1720 a 1721. Lilo tak, že se v květnu 1720 u německých lávek na předměstí směrem k Březnické cestě rozvodnily oba potoky, Příbramský i Luštov. Jeden občan na radnici udal, že za to může Pavel Brož, mlynář šichtmistra Matěje Alise z Ptáčkovského mlýna (Flusárny). Zadržel si vodu stavidly, takže se jeho vinou strhla hráz Nového rybníka. Její oprava stála 13 zl. 18 kr. a magistrát chtěl Pavla Brože zavřít do arestu, dokud tuto částku neuhradí. Šichtmistr Matěj Alis se za něj zaručil, že to zaplatí.

Po dalších lijáčích ale přišel šichtmistr do rady a požádal, aby komisaři vyšetřili škody, které naopak obecní Nový rybník způsobil na jeho gruntech a jejichž náhradu chtěl po obci. Nový rybník se však rozlil i po dalších pozemcích, které se rozkládají pod ním a patřily jiným měšťanům, takže se k Alisovi přidali a náhrady přišly obec na pěkných pár zlatých.

V Příbramském potoce teklo tolik vody, že ji nezadržela ani (Hořejší) Obora. Pod její hrází zatopila zahrada Tomáše Kadeřávka vedle voskárny a strhla jeho ohradu. Kadeřávek slíbil, že svůj pozemek znovu zahradí sám, když na to dostane potřebné dříví z obecních lesů. Rychtář a obecní starší prohlíželi i pozemky dalších sousedů pod Oborou a náhrady jim povolili. Když se ale Obora rozlila napřesrok a Ondřej Oppl žádal o náhradu škody na zatopené půdě, magistrát mu už nic nedal s odůvodněním, že rybník tam byl dřív než jeho dům.

Je to tak, historie se s drobnými obměnami pořád opakuje, jen se z ní zapomínáme poučovat. Voda je život, a naši předci si jí velmi vážili. Dnes jako před třemi stoletími, muselo a musí se o ni a právo na ni bojovat. Pokud jí ale najednou z nebe spadlo nebo spadne víc, než se jim momentálně hodilo, hned si stěžovali taky - stejně jako my.

■ Věra Smolová

KALENDÁRIUM

1. září 1922

Příbramský lékárník PhMr. Josef Kropáček se stal výlučným majitelem firmy známé pod názvem Středočeská továrna speciálních hraček, společnost s r. o. Hračky se vyráběly pro tuzemský trh, ale vyvážely se i do Anglie, Afriky a Ameriky.

3. září 1942

Příbramský kaplan Antonín hrabě Bořek Dohalský, pozdější kancléř arcibiskupské konzistoře, byl v Osvětimi umčen hitlerovci jako představitel protinacistického odboje.

6. září 1902

Účastníci mlékařského kurzu z Bělčic si prohlédli parní mlékárnu Antonína Klenky. Sledovali proces odstředování a chlazení smetany a výrobu sýrů.

11. září 1822

Příbram navštívil syn císaře Františka I. arcivévoda František Karel (otec císaře Františka Josefa I.). Cílem jeho návštěvy byla Svatá Hora.

15. září 1912

Spolek králíkářů a přátel veškerého hospodářství pro Březové Hory a okolí uspořádal výstavu králíků a výrobků vztahujících se k jejich chovu. Návštěvníci se mohli seznámit s druhy králíkáren a poučit se, jak správně sušit a napínat králíčí kůže.

17. září 1932

Příbramský Sokol uspořádal slavnostní akademii na počest stého výročí narození Miroslava Tyrše.

25. září 1892

V zasedací síni c. k. horního ředitelství se udílelo nejvyšší vyznamenání úředníkům, dozorcům a horníkům za obětavou pomoc při důlní katastrofě 31. května. Po předání vyznamenání následovala hornická mše v kostele, kterou odsloužil děkan Antonín Vojáček.

28.–30. září 1982

V Příbrami se konal VII. ročník celostátního finále zručnosti báňských záchranářů ČSSR Zenit 1982. Do soutěže se přihlásilo osm čt. Soutěž začala teoretickou částí. Následovala soutěž čt, která měla ukázat praktické znalosti záchranářů při zásahu v izolačním dýchacím přístroji. Soutěž jednotlivců zahrnovala zdolání cvičné dýmavnice s izolačním dýchacím přístrojem v určeném časovém limitu. Následovala část atletická. Příbramská četa vybojovala druhé místo.

■ Tereza Pruchová

Státní oblastní archiv v Praze - Státní okresní archiv Příbram

Přes Kamýk vstoupíme na území slapské vodní nádrže

Putujeme-li po proudu nejkrásnější české řeky Vltavy a za zády již máme Vodní nádrž Kamýk (kterou jsme popisovali v minulém článku z oblasti Povltaví), zjistíme, že prakticky hned pod tělesem kamýcké hráze se začíná vzdouvat další nepřehlédnutelná vodní plocha – Vodní nádrž Slapy. Ta byla vybudována jako součást takzvané Vltavské kaskády v letech 1949–1955.

Areál zříceniny hradu Kamýk.

Foto (2×): Jaroslav Hodrment

Obec Kamýk, jež byla jako osada u knížecího dvorce založena patrně již v 10. století, nebyla ušetřena ničivých povodní, před nimiž ji nedokázala ochránit ani Vltavská kaskáda, ač to ve své době byl jeden z hlavních účelů jejího budování. V roce 2002 zde mohutná povodňová vlna zaplavila 60 objektů, z toho 37 rodinných domů. Velké škody tu napáchala také povodeň v roce 2013.

Ale jak je vidět, obec je nesmírně odolná a žije dál - občanským životem, rekreací, kulturou,

Kamýk, kostel Narození Panny Marie

turistikou. To dokládá například poměrně nedávná rekonstrukce zříceniny královského hradu Kamýk neboli Vrškamýk (2009-2010). Ten náležel mezi nejvýznačnější panovnické hrady 13. století. Stavební základy hradu byly důkladně archeologicky prozkoumány a stabilizovány, následně zde bylo zřízeno zázemí pro návštěvníky, naučná prohlídková trasa včetně ovčína a malé rozhledny s výhledem na obec a okolí. Pěkný a pohodový areál je přístupný celoročně a rozhodně stojí za to jej navštívit.

Na cestě k Vrškamýku, z obce po zelené značce, patrně nepřehlédneme cibulovitou báň pěkně opraveného kostela Narození Panny Marie. Tento mariánský kostel si zachoval mnoho ze své původní raně gotické podoby. Ve středověku byl opatřen opevněním, jehož zbytky objevíme v části hřbitovní zdi se střílnami. Na jeho dnešní podobě se odráží především významná barokní přestavba po velkém požáru v roce 1774.

Kamýk nad Vltavou - inspirativní místo, ze kterého se můžeme po řece či podél ní vypravit na řadu zajímavých míst. Po vodě, pěšky, na kole, z Nové Živohoště pak parníkem až ke

Výlet v kostce

GPS start: Kamýk nad Vltavou, most přes Vltavu

49.6393533N, 14.2546233E

Oblast: Povltaví

Trasa: [mapy.cz/s/necugazefo](https://www.mapy.cz/s/necugazefo)

Délka k zřícenině hradu Kamýk: 1,7 km

Typ: pro pěší

Náročnost: nízká

Značení: zelená

Zajímavosti na cestě: kostel Narození Panny Marie

Další tipy na výlet:

www.brdyapodbrdsko.cz

hrázi s řadou zastávek, možností je velmi mnoho. Nudit se tu rozhodně nebudeme.

■ Jaroslav Hodrment

Vídeňská inspirace

Zajistit si bydlení je problém zejména pro mladé lidi, ale také ohrožené skupiny obyvatel, kterými jsou třeba senioři. Cesta vede přes obecní či družstevní bydlení.

Situace na trhu s bydlením je kritická. Občané, kteří nežijí ve vlastním bydlení, platí za komerční nájmy poměrně často i více než polovinu svých měsíčních příjmů. Tento problém zvláště dopadá nejen na mladé lidi, ale i na další ohrožené skupiny, kterými jsou například senioři. Problémy spojené s bydlením navíc umocňuje skokový nárůst cen energií.

Za velký vzor v bydlení bývá všeobecně považována Vídeň. Městský bytový fond zde tvoří přes 20 procent všech bytů a 17 procent je ve vlastnictví asociací s limitovaným ziskem.

V Příbrami je městem spravováno pouze něco kolem pěti procent všech existujících bytových jednotek. I v Příbrami je třeba rozjet

projekty na výstavbu obecního či družstevního typu bydlení.

■ Antonín Schejbal
zastupitel města Příbram

Zelená páteř: Jak se naplňuje generační vize

Zelená páteř města Příbram je zóna, která v Příbrami zahrnuje oblast podél Příbramského potoka a vede od Evropské ulice přes Dolejší Oboru až po Fialův rybník a postupně prochází a bude procházet spoustou změn. Protože jde o území, jehož proměna probíhá možná už posledních patnáct let, stojí za rekapitulaci, v jaké podobě se nyní nachází a kam bude dále směřovat.

Hobití vesnice na Nováku.

Foto: archiv

Když před mnoha lety vznikl záměr přetavit neutěšenou a vlastně „mrtvou“ oblast podél Příbramského potoka tak, aby vznikla Zelená páteř, bylo jasné, že se jedná o generační vizi a že její části se budou moci realizovat pouze po jednotlivých projektech, a to podle finančních možností města. Vše začalo základní koncepcí a přípravou pozemků, každé další zastupitelstvo (a vedení města) pak k celkovému výsledku přispělo pouze částečně. A další kroky budou záležet na rozhodnutí následujících zastupitelů a radních.

ROZVOJ NA NOVÁKU

Na trase Zelené páteře je z dřívějších dob už renovována oblast kolem Hořejší Obory. Poté vzniklo dětské hřiště se zázeminím, které se nachází u Q-klubu a je hojně navštěvované. Projektem, který se podařilo z velké části realizovat také před několika lety, byla revitalizace Nového rybníka, jeho odbahnění, oprava hráze, břehů, přítoku, vybudování mol, pláže

pro děti, dětského vodního hřiště, zabudování trampolín, minizoologické zahrady, výstavba nové plavčíkárny, terasy, sociálního zázemí a dalších prvků. Pro prostor tohoto přírodního koupaliště bylo občany „vysoutěženo“ i Rákosníčkově hřiště. V lokalitě vznikl nový skatepark, na jehož podobě participovali budoucí uživatelé, a areál obkroužila i protnula in-line dráha.

V roce 2019 bylo v areálu slavnostně uvedeno do provozu hřiště na minigolf. Dále bylo otevřeno Sezam bistro a snad už po pandemii začal plně fungovat rekonstruovaný Junior klub. V rámci vodní plochy vzniklo litorální pásmo, které do budoucna skýtá možnosti pro čistější vodu v samotném rybníku. Děti mohou využívat nedaleké hobití domky a ti odrostlejší a mrštnější parkurové hřiště. Připravuje se projekt sauny, základní oprava areálu letního kina (lavičky jsou již vyměněny) a revitalizace minikempu (oprava chatek a kemp pro obytná auta). Celá oblast tvoří významné sportovní, rekreační a společenské zázemí města.

Od loňského léta je v prostoru mezi skateparkem a novou železniční zastávkou Příbram - Sídliště zprovozněno psí hřiště. Na trase Zelené páteře na Rynečku je nově vybudováno workoutové hřiště Predator park pro dospělé i děti.

ČEKALÍKOVSKÝ RYBNÍK JAKO PROTIVÁHA

Na změnu čeká prostor mezi dětským hřištěm u Q-klubu a Novým rybníkem. Byla vypracována studie celé oblasti a projekt na odbahnění Čekalíkovského rybníka, zrušena zahrádkářská kolonie, vykáceny potřebné pozemky, vykáceny náletové dřeviny a dendrologem určené stromy, vyklizena celá oblast od suti. Nyní je zpevněna hráz i dno a rybník je odbahněn a napuštěn. Zároveň je připravena revitalizace okolí včetně prvků odkazujících na naše přátele ve Valle di Ledro. Může zde vzniknout vyhledávaná lokalita

na procházky, posezení na molu a v útulných zákoutích. Realizace by měla být hotova do podzimu tohoto roku.

Další připravovanou akcí v rámci sportovní rekreační linie Zelené páteře je výstavba atletického oválu situovaného do samotného závěru této zóny těsně za přejezd u Junior klubu. Studie budoucí stavby tribuny a přílehlé atletické dráhy, jejíž parametry dovolí konání soutěží překračujících rámec regionu, je hotova. V březnu tohoto roku bylo odsouhlaseno zahájení výběrového řízení na zhotovitele projektové dokumentace atletického oválu, tribuny, parkoviště, zeleně a ostatních ploch a nyní se pro jeho vypsání připravují zadávací podmínky.

Nad rámec původního záměru bude nutné rekonstruovat nebo nově vystavět několik mostů a můstků, které se na trase Zelené páteře nacházejí. Jejich postupná rekonstrukce započala v letních měsících tohoto roku a občané ji budou muset strpět ještě několik let.

MÁ TO SMYSL

Myšlenka Zelené páteře má smysl, do oblasti se „vkradl život“, každoročně se zde koná mnoho akcí, např. Novák Fest, Čarodějnice, Čertovský Novák, Korzo Obora, koncerty, farmářské trhy. Jako protiváha prostoru plného aktivit pak vznikne klidové prostředí Čekalíkovského rybníka (či tzv. Dolní Kaňky).

Na budoucí revitalizaci čeká i další část Zelené páteře v úseku od Dolejší Obory přes Podskalí směrem k Trhovým Dušníčkům. Zelená páteř je dlouhodobý projekt, ostatně je velmi dlouhá a jen přes Příbram měří několik kilometrů.

■ Zorka Brožiková
místostarostka města Příbram

Zvířat k osvojení

SPOLEK PRO KOČKU NABÍZÍ K ADOPCI:

Klubičko:

kastrovaný, hodný a mazlivý kocourek, vhodný do bytu.

Kopřík: asi pětíměsíční kocourek, upovídaný, mazlivý, očkovaný a čistotný.

Jahůdka: přibližně čtyřměsíční kočička, hodná, hravá a očkovaná.

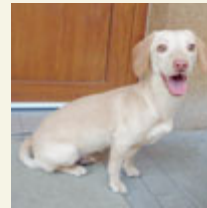
Tulipán: zhruba čtvrtletní kocourek, malý ďáblík, čistotný, očkovaný.

K adopci jsou i další kočičky, v případě zájmu volejte na tel. 773 982 827.

PSÍ ÚTULEK NABÍZÍ K ADOPCI:

Max: asi roční kříženec labradora, temperamentní a velice mazlivý. Odchycen 26. května 2022 na Rožmitálské ulici. Nevyjde s ostatními zvířaty, vhodný k domu s řádným oplocením.

Lili: přibližně roční kříženka jezevčíka. Odchycena byla spolu s Bertem 21. 7. u zimního stadionu. Je to velmi bázlivá, ale hodná fenečka.

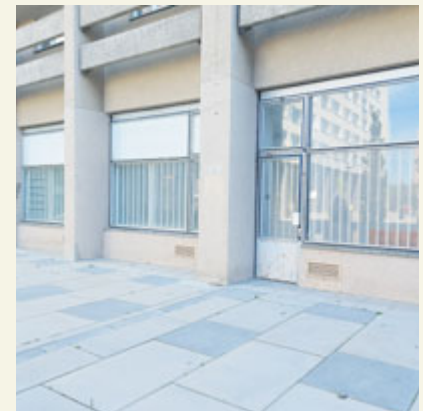
Bert: zhruba tříletý kříženec jezevčíka. Odchycen byl spolu s Lili. Je velmi bázlivý, ale hodný.

Lord: dvou až tříletý kříženec. Městská policie jej přivezla 9. února z ulice Osvození. Po prvotním strachu z neznámého prostředí se Lord chová přátelsky.

V případě zájmu o adopci navštivte web utulekpribram.cz nebo volejte na tel. 777 705 616.

Město nabízí volný prostor k podnikání

Město Příbram pronajme prostor k podnikání č. 702 o celkové výměře 148,70 m² na adrese Příbram VIII, ul. Čechovská 114. Minimální výše požadovaného základního nájemného činí 1920 Kč/m²/rok bez záloh na plnění poskytovaná v souvislosti s užíváním prostoru k podnikání. V případě uchazeče plátce DPH je cena 1920 Kč/m²/rok bez DPH. Záměr pronájmu je zveřejněn na úřední desce. Informace poskytne Barbora Hrušovská (MěRK) na e-mailu barbora.hrusovska@pribram.eu nebo na tel. 318 498 294.

POMŮCKY: SONA, TOLA, AKA	NORSKÉ SIDLO	FEUDÁLNÍ SIDLO	ODSUNUTÍ	VLASTNÍ PAVLE	◆	ANGL. JÍST	KRAVÍN	DUMASŮV MUSKETÝR	◆	INIC. SMOLJAKA	Á SICE	2. DÍL TAJENKY	DOMÁCKY OTAKAR	LÍNIE	
ANGL. OBCHOD					OZVĚNY			UMYVADLO							
SIDLO V RUSKU					HLUBOKÝ ŽENSKÝ HLAS BĚŽEC			MOCENSKÉ ORGANIZACE SÁTY (SLOV.)							
1. DÍL TAJENKY										OHON NĚM. TEDY					
ANGL. DOSPĚLÝ						TEKUTINA					TEXTILNÍ ROSTLINY CYKLUS PŘEDNÁŠEK				
◆	TOPIVO	AFRICKÝ VELETOK VJE				3. DÍL TAJENKY	PANIMÁMA BŮŽEK LÁSKY						HLAS HNĚDÍČÍ SLEPICE	ŠVÝCARSKÁ ŘEKA	
OLYMPIJSKÉ HRKY			ŽENSKÉ JMÉNO (2. Z.) TREZOR					VLOŽKA ŽENSKÉ JMÉNO							
JEHLIČNÝ STROM				NÁMĚT POTRESTAT				SLOVEN. PŘEHRADA ČÍNSKÉ SIDLO							
OPOTŘEBOVAT JÍZDOU					NICARAGUJSKÉ SIDLO				PĚVECKÉ TĚLESO JÍZLIVEC						
CHMYŘÍ					PRACOVATI S PLUHEM					KMEN V ZÁIRE DOMÁCKY ÚVE					
◆	NÁSILNÉ ODVLEČENÍ	CHEM. ZN. ŽELEZA NEOBDELANÝ POZEMEK			MUŽI	ŠKUBAT	RUBEM NAVRCH NAZEV PÍSMENE CH							TĚŽ	URČITÉ (SLOV)
VČELIN			DĚŠT ŽACÍ NÁSTROJ					OMOTATI							
4. DÍL TAJENKY								ZN. CHLORU ČAJ				ZN. ARSENU ZAVÝSKNUTI			
OŠKUBANÁ							MRAVNÍ ČISTOTY				JEDNÁNÍ				
ZUŘIT							MEDIKAMENT					CITO-SLOVCE PŘEKVAPENÍ			

Vážení čtenáři, přinášíme vám pranostiku na září. Tajenka ze zpravodaje č. 7-8/2022: Svatý Jakub dává kukuřici klasy, svatá Anna vlasy. Knihu vyhrává Milada Bartošová. Kniha je připravena v redakci k vyzvednutí.

Vyluštěnou tajenku můžete poslat e-mailem na adresu: kahan@pribram.eu. Čtenář/ka, jehož/jejíž správně vyluštěná tajenka bude doručena jako desátá v pořadí, od nás dostane pěknou knihu.

VOLEBNÍ MÍSTNOSTI V PŘÍBRAMI	
23. 9.	14.00–22.00 Volby do Zastupitelstva města Příbram
24. 9.	8.00–14.00 Volby do Zastupitelstva města Příbram
JEDNACÍ SÁL ZASTUPITELSTVA	
12. 9.	16.00 Zasedání ZM Příbram
NÁMĚSTÍ T. G. MASARYKA	
10. 9.	9.30 Vykročení dobového průvodu na Svatou Horu, kde bude zahájena Příbramská svatohorská šalmaj
DVOŘÁKOVO NÁBŘEŽÍ	
3. a 17. 9.	8.00–12.00 Farmářský trh
NÁMĚSTÍ 17. LISTOPADU	
9. 9.	13.30 Svátek seniorů
DIVADLO A. DVOŘÁKA – VELKÁ SCÉNA	
13. 9.	19.00 Plnou parou
15. 9.	19.00 Limonádový Joe
19. 9.	19.00 Přátelák
20. 9.	19.00 Jentl
21. 9.	19.00 Jakub Smolík s kapelou – koncert
23. 9.	19.00 Koncert filmové hudby II
30. 9.	16.00 Jentl
DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA	
18. 9.	15.00 Pohádky do kapsy
22. 9.	19.00 Třicet devět stupňů
23. 9.	19.00 Splašené nůžky
26. 9.	19.00 Chleba s máslem
DIVADLO A. DVOŘÁKA – ESTRÁDNÍ SÁL	
3. 9.	20.00 Kabát Revival
10.–11. 9.	Nože 2022 – výstava
17. 9.	9.00 Burza minerálů
24. 9.	10.00 Astrovíkend – zážitkový festival
30. 9.	17.00 Štístko a Poupěnka – Bylo nebylo
DIVADLO A. DVOŘÁKA – KINO	
1. 9.	19.00 Nene
2. 9.	17.00 Cesta do Tvojemí
2. 9.	20.00 Pozvánka do pekla
3. 9.	16.00 Mimoni 2: Padouch přichází
3. 9.	19.00 Minamata
4. 9.	16.00 Hádkoví
7. 9.	19.00 Střídavka
8. 9.	19.00 Jan Žižka
9. 9.	17.00 Princezna rebelka
9. 9.	20.00 Arvéd
10. 9.	16.00 DC Liga supermazlíčků
10. 9.	19.00 Jan Žižka
11. 9.	16.00 Střídavka
13. 9.	16.00 Řekni to psem
14. 9.	19.00 Jan Žižka
15. 9.	19.00 Vstupenka do ráje
16. 9.	17.00 Mimoni 2: Padouch přichází
16. 9.	20.00 Slovo
17. 9.	16.00 Rakeťák – 3D
17. 9.	19.00 Vstupenka do ráje
18. 9.	16.00 Jan Žižka
DIVADLO A. DVOŘÁKA – D-KLUB	
26. 9.	19.00 Renata Drössler
27. 9.	19.00 Kavárna U Nulté hodiny s Petrem Kostkou
DIVADLO A. DVOŘÁKA – LETNÍ SCÉNY	
4. 9.	20.00 Jak jsem vyhrál válku (Skanzen Vysoký Chlumec)
6. 9.	20.00 Jak jsem vyhrál válku (Lesní divadlo Skalka v Podlesí)
LESNÍ DIVADLO SKALKA V PODLESÍ	
3. 9.	16.00 Bivoj (přednáška)
4. 9.	17.00 O princezně, která ráčkovala (divadlo pro děti)

6. 9.	20.00 Jak jsem vyhrál válku (divadlo)
KNIHOVNA JANA DRDY	
5. 9.	16.30 Setkání genealogů
8. 9.	17.30 Cesta do Pohádky – zábavný podvečer s opékáním špekáčků
11. 9.	Cirkusíček. Divadélko Nána Masarykova Hluboš – 3. ročník turistického pochodu
13. 9.	7.35 Výlet s Klubem HP: Křivoklátskem z Hudlic do Nového Jáchymova
15. 9.	16.00 Miley Jelínkové
15. 9.	18.30 Vít Dan Kolinger: Bílé trnky. Autorské čtení
21. 9.	18.00 Noc literatury
22. 9.	8.30 Brain & Breakfast. Snídaně s inspirativní osobností
27. 9.	8.30 a 10.00 Book Start/S knížkou do života. Setkání miminek a maminek
SVATÁ HORA	
2.–3. 9.	Zážitková noc na Svaté Hoře
3. 9.	Pouť bývalých i současných svatohorských ministrantů a vokalistů
4. 9.	14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – hraje Iveta Zatková (Slovensko)
10. 9.	9.30–23.00 Příbramská svatohorská šalmaj
10. 9.	Běh hasičů do Svatohorských schodů
11. 9.	14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – hraje Hanna Dys (Polsko)
17. 9.	Svatohorský Downtown (sjezd na horských kolech)
18. 9.	14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – hraje Tomáš Flégr
24. 9.	15.00 Malé filmové exercice ve sklepení: Ovoce stromů rajských jíme
25. 9.	14.00 Nedělní varhanní půlhodinka – hraje Wolfgang Koger (Rakousko)
28. 9.	Den věží a rozhleden
DIVADLO A. DVOŘÁKA – MALÁ SCÉNA	
18. 9.	15.00 Pohádky do kapsy
22. 9.	19.00 Třicet devět stupňů
23. 9.	19.00 Splašené nůžky
26. 9.	19.00 Chleba s máslem
RYBNÍK KAŇKA, PŘÍBRAM III	
17. 9.	9.00–14.00 Slavnostní otevření sportovního rybářského revíru na rybníku Kaňka
SENIOR POINT	
2. 9.	Pochod seniorů
9. 9.	Svátek seniorů
13. 9.	Výlet: Hoštice u Volyně a zámek Kratochvíle v Netolicích
13. 9.	Opékání špekáčků v lesoparku u Litavky (s KVD)
13. 9.	Řekni to psem (společná návštěva kina)
14. 9.	Posezení s hudbou
15. 9.	Komentovaná prohlídka výstavy Ondřeje Malečka v GFD
20. 9.	Turnaj v šípkách
21. 9.	Právní poradna
21. 9.	Přednáška s promítáním: Zámeček Vrchotovy Janovice
22. 9.	Výcházka: Věšín – Starý Rožmitál
27. 9.	Turnaj v bowlingu
29. 9.	Výcházka po Praze: Divoká Šárka
3.10.	Informační schůzka
Senior Point od září opět zahajuje kurzy angličtiny, rekondiční cvičení pro ženy i muže, trénink paměti, textilní techniky, kurz práce s počítačem i pravidelnou bezplatnou právní poradnu. Rádi mezi sebou přivítáme další seniory.	

FIT SENIOR (NA PŘÍKOPECH 103)	
7. 9.	10.00 Plánujeme společně - infoshůzka
13. 9.	16.30 Hubnoucí skupina s výživovou terapeutkou
14. 9.	10.00 Kreativní středa – setkání pletařek
21. 9.	9.00–16.00 Testování paměti
DŮM DĚTÍ A MLÁDEŽE	
14. 9.	15.00–17.00 Den otevřených dveří
JUNIOR KLUB	
1. 9.	Superhrdinský karneval
3. 9.	The Silver Spoons, Roofers – narozeniny Junior klubu
16. 9.	Nástroj snahy
POJISTKA CLUB	
2. 9.	Homesick, Something like, 008
9. 9.	Souboj středních škol
16. 9.	Pojistka B-Day - NobodyListen
17. 9.	Downtown afterparty
23. 9.	LX Rave w/Luxor x Cosmonautica
27. 9.	Prago Union
30. 9.	Ventolin
SBOR MISTRA JAKOUBKA ZE STŘÍBRA	
2. 9.	17.00 47. Příbramský huntík Zdeňka Hejkrlika – 1. část
KLUB ZDRAVÍ, ČS. ARMÁDY 5	
14. 9.	17.30 Zdraví a pohoda není náhoda – přednáší MUDr. Jana Krynská
RESTAURACE V ORLOVĚ	
3. 9.	13.00 47. Příbramský huntík Zdeňka Hejkrlika – 2. část
BRDSKÝ BĚŽECKÝ POHÁR	
4. 9.	Dobříšská osmička
10. 9.	Běh Kovohutěmi
10. 9.	Běh Kovohutěmi – závod mílařů a mílařek
1.10.	Běh města Příbrami
NA HŘIŠTI TO ŽIJE	
1. 9.	16.00–17.00 Hřiště Jana Drdy (FBC Příbram – florbal, TJ Spartak – házená)
8. 9.	16.00–17.00 ZŠ Školní (TTC – stolní tenis)
15. 9.	16.00–17.00 Hřiště Ryneček (Judo Příbram – judo, Pankration gym – bojové sporty)
22. 9.	16.00–17.00 Hřiště Drkolnov (SK Spartak – fotbal)
29. 9.	16.00–17.00 Hřiště Ve Dvoře (Plavecký klub – plavání, FAMK – malá kopaná)
HŘIŠTĚ U GYMNÁZIA PŘÍBRAM	
4. 9.	17.00 Přátelský turnaj v pétanque
SPORTOVNÍ AREÁL POD SVATOU HOROU	
13. 9.	Sportovní den pro prvňáčky
SPORTOVNÍ HALA SZM	
1. a 2. 9.	10.00–20.00 O pohár SZM – tradiční volejbalový turnaj s mezinárodní účastí
GALERIE FRANTIŠKA DRTIKOLA	
Do 2. 10.	Výstava: Ondřej Maleček: Jako sopka v ledové krajině
15. 9.	17.00 Komentovaná prohlídka autora výstavy Ondřeje Malečka
22. 9.	Workshop pro děti s ilustrátorem a grafikem Martinem Kubátem

NEKRM KOŠ!

PŘIPOJTE SE K VÝZVĚ ZÁŘÍ PROTI PLÝTVÁNÍ JÍDLEM

Věděli jste, že podle odborných studií mají domácnosti v Evropské unii na svědomí až 53 % potravinového odpadu? Na jednoho člověka tak připadá až 40 kg vyhozeného jídla ročně. S cílem situaci změnit se Kaufland spojil s neziskovou organizací Zachraň jídlo a společně startují osvětovou kampaň Září proti plýtvání jídlem.

Třetina vyprodukovaného jídla na světě se vyhodí či znehodnotí. Pokud by byly tyto potraviny zachráněny, nasýtily by dle neziskové organizace Zachraň jídlo zhruba 3 miliardy lidí. Průměrná rodina přitom může díky omezení plýtvání ušetřit až tisíce korun ročně.

Obchodní řetězec jde příkladem

V Kauflandu ví, že rozhodují činy, a proto aktivně předchází vzniku potravinového odpadu. Obchodní řetězec například využívá umělou inteligenci pro objednání zboží na své prodejny. Systém objedná přesně tolik zboží, které odpovídá očekávané poptávce. Tím se minimalizuje možnost lidské chyby a zároveň šetří přírodní zdroje.

Zboží s blížícím se datem minimální trvanlivosti Kaufland průběžně zlevňuje. Navíc také aktivně spolupracuje s Českou federací potravinových bank, které ročně daruje zhruba 250 tun potravin pro osoby v tíživé životní situaci. Zajímavá je i spolupráce Kauflandu s lokálními zoologickými zahradami či mysliveckými spolky, kterým za symbolickou částku řetězec poskytuje zboží nevhodné k prodeji v podobě krmiv či hnojiv.

Chcete vyhrát nákupní poukázku
za 2 000 Kč do Kauflandu a inspirativní
kuchařku Zachraň jídlo v kuchyni?

soutěž

Zachraň jídlo
v kuchyni

Je to jednoduché! Napište nám na e-mail csr@kaufland.cz, jak ve své domácnosti sami předcházíte vzniku potravinového odpadu, do předmětu emailu uveďte: Nekrm koš – Září proti plýtvání. V e-mailu vedle odpovědi uveďte i svou adresu. **V pátek 23. září 2022 vylosujeme 5 výherců**, kteří se mohou těšit na skvělou odměnu. Přesná pravidla soutěže najdete na www.kaufland.cz/zariprotiptytvani.

7 tipů, jak chytře neplýtvat!

RAJČATA DO LEDNICE NEPATŘÍ Zima a lednice jim stejně jako paprikám či lilkům nesympatizují. Rychle ztrácí chuť i hodnotné látky. Skladujte je při pokojové teplotě.

JABLKA MAJÍ RÁDY CHLAD Jablka, mrkve a další druhy kořenové zeleniny vyžadují chlad. Uložte je do spodní přihrádky lednice, kde jim bude nejlépe.

JAK NA CHLEBA? Bochník zabalte do čisté utěrky a uložte do chlebníku nebo jiné prodyšné nádoby. Utěrka pomůže pohltit vlhkost.

DOBROTA DO POSLEDNÍHO LÍSTEČKU Děláte salát z ředkviček a zbyly vám listy? Nekrmte koš – vyrobte chutné pesto z ředkvičkových listů. Zůstatkovat můžete i stonky brokolice a uvařit rodinně lahodný brokolicevý krém s krutony. Chytře je neplýtvat.

ČARUJTE JAKO MICHELINSKÝ KUCHAŘ Vytvořte ze zbytků dokonalé jídlo. Měkká rajčata jsou skvělou surovinou pro domácí protlak. Z hnědých banánů můžete vyrobit sladké smoothie či osvěžující domácí zmrzlinu. Vynikající může být i zbytkové rizoto z toho, co dům dal.

DATUM SPOTŘEBY VS. DATUM MINIMÁLNÍ TRVANLIVOSTI Produkty s označením „Datum spotřeby“ bychom měli rychle sníst. Po jeho překročení mohou představovat zdravotní riziko. Naopak produkty s minimální dobou trvanlivosti jsou při odpovídajícím skladování bezpečné i po jejím uplynutí. Byť produkt může ztratit svoji vůni či chuť, tak je stále bezpečný a není třeba jej vyhodit.

ORGANICKÝ ODPAD NEPATŘÍ DO BĚŽNÉ POPELNICE Podpořte uzavřený cyklus jídla. Zbytky ovoce či zeleniny vhadzujte do hnědých popelnic či domácího kompostéru. Odpad tak neskončí na skládce, ale může být využit jako kvalitní kompost.

Zachraň jídlo

Rozhodují
činy.

K
Kaufland